

Załącznik nr 1
do uchwały nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **socjologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Komisji Edukacji Naukowej w Krakowie, ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków**

Data przeprowadzenia wizytacji: **7-8.03.2024 r.**

Warszawa, 2024 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	26
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	31
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	37
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	39
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	42
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	44
5. Załączniki:	48
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	48
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	48
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	48
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	48

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	48
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	48
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	48
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	48

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: **dr hab. Sławomir Przybyliński, członek PKA**

członkowie:

1. prof. dr hab. Kamil Kardis, ekspert PKA,
2. dr hab. Małgorzata Such-Pyrgiel, ekspertka PKA,
3. mgr Dominik Postaremczak, ekspert PKA ds. pracodawców,
4. Wiktoria Weichbrodt, ekspertka PKA ds. studenckich,
5. dr Katarzyna Ostrowska, sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku socjologia, prowadzonym na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej ocena została przeprowadzona stacjonarnie. Ostatnia ocena programowa na kierunku socjologia, prowadzonym na Wydziale Humanistycznym, odbyła się w dniach 13-14 października 2017 r. i zakończyła się oceną pozytywną (uchwała nr 10/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 stycznia 2018 r.).

Aktualną wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej odbył wszystkie przewidziane w harmonogramie spotkania, przeprowadził hospitacje zajęć dydaktycznych oraz dokonał oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych. Podczas wizytacji odbyła się wizytacja bazy dydaktycznej. Podczas spotkania podsumowującego zespół oceniający przekazał Władzom Uczelni informacje dotyczące dalszych etapów postępowania oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Socjologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Nauki socjologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	60 godz. /2 pkt ECTS lub obóz badawczy 15 godz. /2 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	142	62
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2156	1241
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	180	180
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	167	167
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	52	52

Nazwa kierunku studiów	Socjologia
------------------------	------------

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{5,6}	Nauki socjologiczne 80%, Filozofia 20%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Socjologia biznesu z elementami design thinking; kryminologia i dezorganizacja społeczna	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	50	19
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁸	1246 lub 1301 w zależności od wybranego modułu specjalności	916 lub 891 w zależności od wybranego modułu specjalności
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	120	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	117	117
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	58	58

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo.
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo.
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione.
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione.
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione.
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione.
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione.
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione.
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione.
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo.

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku socjologia na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim są zgodne ze Strategią Rozwoju Uniwersytetu KEN w Krakowie. Koncepcja kształcenia jest spójna z głównym celem strategicznym, który zakłada „przygotowanie osób studiujących do funkcjonowania w zmieniającej się dynamicznie rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Wiąże się to z badaniami naukowymi prowadzonymi w katedrach Instytutu Socjologii i dotyczącymi kluczowych zjawisk społecznych współtworzących tę rzeczywistość: globalizacji, masowych migracji, wielokulturowości, pluralizmu religijnego czy konsekwencji funkcjonowania nowych mediów. Taka koncepcja kształcenia jest też zgodna z aktualną strategią uczelni, zakładającą m.in. przygotowywanie osób studiujących do „elastycznego działania w zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej” (Strategia Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w latach 2023–2030, obszar I, cel strategiczny 1)”. Uszczegółowieniem strategii ogólnouczelnianej są cele kształcenia na kierunku socjologia, do których należą znajomość wymiarów rzeczywistości społeczno-gospodarczej, rozumienie zasad ich funkcjonowania oraz zmian, którym podlegają, a także umiejętność projektowania zmian. Zgodnie z tym na studiach pierwszego i drugiego stopnia proponowane jest kształcenie w trzech modułach.

1. Teorie i koncepcje w naukach społecznych – moduł obejmujący teoretyczny dorobek socjologii jako nauki społecznej, powiązanej z innymi naukami w tym obszarze – jej klasyczne i współczesne teorie oraz pojęcia dotyczące struktur i więzi społecznych.
2. Socjologia stosowana – moduł obejmujący socjologiczne metody i techniki badawcze służące (w połączeniu z właściwą bazą teoretyczną) eksplorowaniu poszczególnych aspektów rzeczywistości społeczno-gospodarczej, a także projektowaniu działań służących ich zmianie
3. Struktury i instytucje społeczne – moduł obejmujący socjologiczny opis i diagnozę konkretnych problemów współczesnych społeczeństw, zwłaszcza społeczeństwa polskiego, w kontekście fundamentalnych procesów, takich jak: globalizacja, zmiany klimatyczne czy masowe migracje.

Koncepcja i cele kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oparte jest nowatorskich rozwiązaniach problemów społecznych. Celem studiów pierwszego stopnia jest kształtowanie osobowości i postaw obywatelskich studentów, przygotowanie ich do podjęcia zatrudnienia w instytucjach badania opinii publicznej czy instytucjach marketingowych, urzędach administracji samorządowej i rządowej, organizacjach pozarządowych. A w przypadku studiów drugiego stopnia celem jest przygotowanie studentów do pracy we wszelkiego rodzaju instytucjach zajmujących się bezpośrednim zwalczaniem przestępczości i patologii społecznych (policja, straż miejska, ośrodki socjoterapii, sądy), ośrodkach badawczych związanych z biznesem, firmach konsultingowych czy przedsiębiorstwach z branży HR.

Celem kształcenia na studiach pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim jest dostarczenie studentom aktualnej i praktycznej wiedzy z zakresu nauk socjologicznych oraz kształtowanie myślenia o jej użyteczności i skuteczności w różnego typu aktywnościach, przygotowanie do podjęcia pracy jako pracownicy posiadający wiedzę i umiejętności zawodowe na poziomie zaawansowanym niezbędne do

wykonywania zadań w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, w szczególności badawczych, gminnych, powiatowych i samorządowych, podmiotach ekonomii społecznej, przedsiębiorstwach. W procesie kształcenia na kierunku socjologia zwraca się szczególną uwagę na powiązanie wiedzy teoretycznej z praktyką oraz rozwijanie umiejętności badawczych zgodnie z profilem ogólnoakademickim.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku socjologia są zgodne z europejskimi standardami kształcenia i kształtowania wiedzy w zakresie socjologii w oparciu o kontekst ogólny (interdyscyplinarny). Studia drugiego stopnia na kierunku socjologia pozwalają na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej, prawnej, organizacyjnej i społecznej. Koncepcja uwzględnia nie tylko nabywanie wiedzy pogłębionej z obszaru nauk socjologicznych i filozofii, ale także kompetencji badawczych pozwalających na doskonalenie warsztatu badacza społecznego. Głównym zadaniem kształcenia w zakresie socjologii jest dostarczenie studentom uniwersalnej, nowoczesnej i praktycznej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz kształtowanie myślenia o jej użyteczności i skuteczności w rozwiązywaniu, badaniu i analizowaniu zjawisk i problemów badawczych, w tym dotyczących nowoczesnych metod prowadzenia badań. Studenci mają możliwość uczestniczenia w wydarzeniach naukowych i konferencjach, które są elementem edukacji integrującej studentów i pracowników Uczelni ze środowiskiem (szczególnie na studiach o profilu ogólnoakademickim). Dzięki nim studenci poznają nowe problemy badawcze mające miejsce w środowiskach lokalnych. Ważnym punktem koncepcji kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia jest uświadomienie studentom przemian społeczno-kulturowych, politycznych, ekonomicznych i gospodarczych zachodzących w trakcie studiów na kierunku socjologia oraz utrwalenie ich przekonania o potrzebie uczenia się przez całe życie, co jest ściśle związane ze strategią Uczelni.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Wyraża się to poprzez wyraźne nachylenie na praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w aktywności zawodowej (głównie umiejętności i kompetencji badawczych), a także poprzez zgromadzenie specjalistów posiadających wiedzę naukową i doświadczenie praktyczne, nastawionych na praktyczne kształcenie studentów oraz podejmowanie działań (badań, projektów) na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego, doskonalenie i stałe dostosowywanie oferty dydaktycznej do zmieniających się potrzeb edukacyjnych.

Koncepcja kształcenia na kierunku jest oparta na wszechstronnej aktywności studentów, łączącej teorię z praktyką, prowadzącej do holistycznego kształcenia, które umożliwi osiągnięcie założonych dla kierunku efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W procesie kształcenia szczególną wagę przywiązuje się do możliwości zdobywania przez studentów kompetencji praktycznych powiązanych z kompetencjami badawczymi zgodnie z wybranymi przez nich zakresami studiów (modułami na pierwszym stopniu i specjalnościami na drugim stopniu). W programie studiów uwzględniono zajęcia o charakterze praktycznym (ćwiczenia, warsztaty, praktyki itp.), które dominują nad zajęciami teoretycznymi (np. wykłady) szczególnie w grupie zajęć tworzących specjalność. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy związany z problematyką prowadzonych zajęć, jak również posiadających doświadczenie w praktyce zawodowej w obszarze socjologii i różnorodnych środowiskach (np. instytucjach animacji, kultury, ośrodkach badawczych, instytucjach pomocowych itp.), w których w przyszłości absolwenci kierunku będą podejmowali pracę zawodową.

Studia pierwszego i drugiego stopnia umożliwiają wybór zajęć z języka obcego, zajęć kształcenia podstawowego, kierunkowego oraz seminarium dyplomowego. Koncepcja kształcenia opiera się na połączeniu teorii socjologii z socjologicznymi podstawami badania świata społecznego sytuowanymi w kontekście szeroko rozumianych nauk socjologicznych. Liczba osób podejmujących studia na kierunku utrzymuje się na stałym poziomie.

Wydział współpracuje z instytucjami edukacyjnymi, badawczymi, kulturowymi, opiekuńczo-wychowawczymi m.in. poprzez wspólną realizację zajęć dydaktycznych i praktyk studenckich. W procesie kształcenia wykorzystywane są uwagi i propozycje interesariuszy zewnętrznych: pracodawców i przedstawicieli rynku pracy oraz zewnętrznych ekspertów. Propozycje przedstawiane przez interesariuszy w trakcie spotkań z Władzami i pracownikami Wydziału (np. przy inicjatywie UP to the TOP) stanowią głos doradczy w sprawie ustalania i doskonalenia koncepcji kształcenia, tworzenia programów studiów, w tym planów studiów realizowanych zakresów kształcenia (modułów i specjalności). Koncepcja i cele kształcenia na kierunku socjologia zapewniają wszechstronny rozwój studenta, który odpowiada profilowi ogólnoakademickim studiów. Koncepcja i cele kształcenia są również efektem współpracy z interesariuszami wewnętrznymi, którymi są wykładowcy, studenci oraz Samorząd Studencki.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W przypadku studiów na pierwszym i drugim stopniu prowadzonych w formie stacjonarnej nauczanie zdalne wykorzystywane jest do realizacji wykładów, ćwiczenia realizowane są w kontakcie bezpośrednim. W przypadku studiów niestacjonarnych program studiów w całości realizowany jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co jest niezgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, szczególnie z art. 63 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) oraz z §13 Rozporządzenia MNISW z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787), odnośnie liczby punktów ECTS, jakie mogą być uzyskiwane w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim poprzez położenie nacisku na nabywanie wiedzy, ale także kształtowanie umiejętności pozyskiwania wiedzy i praktycznego jej zastosowania do rozwiązywania problemów zawodowych. Proponowane zajęcia na studiach pierwszego i drugiego stopnia mieszczą się w zakładanej koncepcji i celach kształcenia oraz mają odzwierciedlenie w kierunkowych efektach uczenia się. Na studiach pierwszego stopnia sformułowano 17 efektów uczenia się, w tym 7 efektów uczenia się z zakresu wiedzy, 6 z zakresu umiejętności oraz 4 z kompetencji społecznych. Na studiach drugiego stopnia sformułowano również 17 efektów uczenia się, w tym 7 z zakresu wiedzy, 6 z zakresu umiejętności i 4 z zakresu kompetencji społecznych. Na obu stopniach studiów przeważają efekty z zakresu wiedzy nad efektami odnoszącymi się do umiejętności i kompetencji społecznych. Zbiór kierunkowych efektów uczenia się uwzględnia charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz poziomu 7 PRK w przypadku studiów drugiego stopnia. Efekty uczenia się dla obu poziomów studiów zostały określone w sposób specyficzny dla dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany, odzwierciedlają aktualny stan wiedzy, uwypuklają jego interdyscyplinarny charakter i są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej. Dla studiów drugiego stopnia uczelnia przedstawiła szczegółowe efekty uczenia się opracowane dla każdej specjalności, wskazując tym samym na specyfikę kształcenia na wybranych ścieżkach studiów (25

szczegółowych efektów uczenia się na specjalności *socjologia biznesu z elementami design thinking* oraz 22 szczegółowe efekty uczenia się na specjalności *kryminologia i dezorganizacja społeczna*).

Kierunkowe efekty uczenia na studiach pierwszego stopnia są zgodne z trzonem koncepcji kształcenia na kierunku i obejmują przede wszystkim: zaawansowaną wiedzę o dorobku teoretycznym socjologii, wypracowanych przez nią podstawowych teoriach, koncepcjach i pojęciach dotyczących struktur i więzi społecznych oraz sposobów ich funkcjonowania wraz z towarzyszącymi owej wiedzy umiejętnościami krytycznego zastosowania teorii, koncepcji i pojęć w praktyce badawczej oraz społeczną kompetencją w postaci świadomości roli, jaką analiza socjologiczna odgrywa w społecznej rzeczywistości; zaawansowaną wiedzę o metodach i technikach badawczych w socjologii wraz z towarzyszącymi jej umiejętnościami stawiania problemów badawczych, prowadzenia (samodzielnie i w zespole) różnego typu badań społecznych i zastosowania podstawowej terminologii socjologicznej w języku angielskim oraz kompetencjami społecznymi w postaci świadomości etycznych dylematów związanych z prowadzeniem badań społecznych; zaawansowaną wiedzę o globalnych procesach społecznych i ich skutkach oraz o specyficznych problemach społeczeństwa polskiego (diagnozowanych przez socjologię oraz pokrewne nauki) wraz z towarzyszącymi temu kompetencjami społecznymi w postaci doceniania własnej kultury i jednoczesnego otwarcia na inność czy odmienność postaw.

Efekty uczenia się są zatem zgodne z ogólnoakademickim profilem studiów, kładzie się w nich bowiem nacisk na przyswajanie podstaw teoretycznego dorobku socjologii, w tym jej pojęciowego instrumentarium oraz metodologii badawczej, jak również na rozwijanie opartego na teoretycznej wiedzy samodzielnego myślenia o rzeczywistości społecznej oraz zdolności identyfikowania i analizowania (w oparciu o zgromadzone dane empiryczne) problemów społecznych.

Na studiach drugiego stopnia kluczowe efekty uczenia się dostarczają studentom specjalistycznej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odnoszących w zakresie dwóch modułów specjalności: *kryminologii* lub *socjologii biznesu*. W przypadku modułu specjalności *kryminologia i dezorganizacja społeczna* za kluczowe wśród efektów uczenia się uznać należy: pogłębioną wiedzę na temat specyfiki różnych form przestępczości oraz ich społecznych i psychologicznych uwarunkowań, znajomość metod właściwych dla kryminologii i kryminalistyki; umiejętności trafnej analizy przykładów przestępstw i rozwiązywania problemów z nimi związanych (w oparciu o wiedzę z zakresu teorii kryminologicznych) oraz umiejętności krytycznej oceny proponowanych rozwiązań z zakresu zapobiegania przestępczości; społeczne kompetencje związane z niestereotypowym myśleniem nt. przestępczości oraz świadomością odpowiedzialności całego społeczeństwa za jej istnienie i skutki.

W przypadku modułu specjalności *socjologia biznesu z elementami design thinking* za kluczowe wśród efektów uczenia się uznać należy: pogłębioną wiedzę na temat kultury organizacyjnej i zarządzania zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwie, prawnych uwarunkowań działalności sektora przedsiębiorstw oraz budowania własnej marki (czy przedsiębiorstwa) w oparciu o design thinking; umiejętności analizy zjawisk społecznych i trendów, mających wpływ na działanie przedsiębiorstw, a także umiejętności wykorzystania kompetencji miękkich do tworzenia wizerunku oraz kreatywnego projektowania działań biznesowych; społeczne kompetencje dotyczące etycznej i społecznej odpowiedzialności, jaka wiąże się z projektowaniem działalności biznesowej.

Kierunkowe efekty uczenia będące rozszerzeniem i pogłębieniem efektów dla studiów pierwszego stopnia pozostają zgodne z ogólnoakademickim profilem kierunku oraz z przyjętą w jego ramach

koncepcją kształcenia. Na studiach drugiego stopnia nacisk kładzie się na pogłębienie i rozszerzanie wiedzy teoretycznej oraz rozwój kompetencji badawczych.

W programie studiów uwzględniono kompetencje językowe, posługiwanie się wybranym językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (w przypadku studiów pierwszego stopnia) oraz posługiwanie się wybranym językiem obcym w zakresie socjologii zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (w przypadku studiów drugiego stopnia).

Efekty uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunku socjologia są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały, który pozwala na stworzenie systemu ich weryfikacji tych efektów dzięki określeniu zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji, które student nabywa w toku studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Brak.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany (nauki socjologiczne w przypadku studiów pierwszego stopnia) oraz nauki socjologiczne i filozofia (w przypadku studiów drugiego stopnia), odzwierciedlają aktualny stan wiedzy i praktyki w tych dyscyplinach oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się odpowiadają ogólnoakademickiemu profilowi studiów, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek. Opisują w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Program studiów w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość, na studiach niestacjonarnych powinien być dostosowany do przepisów prawa powszechnie obowiązującego tj. do Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) oraz do Rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Brak.

Rekomendacja

Rekomenduje się rozszerzenie lub modyfikację dyscyplin nauki, do której przyporządkowany jest kierunek studiów z uwagi na oferowane treści kształcenia, szczególnie w przypadku studiów drugiego stopnia.

Zalecenie

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się w wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość, jednak w przypadku studiów niestacjonarnych proces ten realizowany jest nieprawidłowo. Zaleca się podjęcie działań naprawczych i dostosowanie organizacji roku akademickiego i programu studiów na studiach niestacjonarnych w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość do przepisów prawa powszechnie obowiązującego tj. do Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) oraz do Rozporządzenia MNISW z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku socjologia są ukierunkowane na uzyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych absolwentom do podejmowania działalności badawczej, jak i do podejmowania pracy zawodowej na lokalnym rynku pracy. Odzwierciedlają interdyscyplinarny, wszechstronny charakter kierunku, który jest realizowany w ramach zajęć modułowych do wyboru, przedstawionych w programie studiów i powiązanych ściśle z kierunkowymi efektami uczenia się. Za cechy wyróżniające realizowanego programu studiów należy uznać: nastawienie na zdobywanie umiejętności badawczych, a także interdyscyplinarność treści kształcenia i efektów uczenia się: możliwość zdobywania przez studentów interdyscyplinarnej wiedzy socjologicznej (w przypadku studiów pierwszego stopnia) oraz wiedzy socjologicznej i filozoficznej (w przypadku studiów drugiego stopnia), powiązanej również z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi (np. prawo, nauki o komunikacji społecznej i mediach). Kluczowe treści programu studiów przygotowują absolwentów kierunku socjologia do wejścia na rynek pracy. Głównym celem kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim jest dostarczenie studentom najbardziej aktualnej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz kształtowanie myślenia o jej przydatności i skuteczności w rozwiązywaniu problemów społecznych, m.in. innymi poprzez prowadzenie różnorodnych i adekwatnych do problemu badań społecznych (metodyka badań). Konsekwencją tak rozumianej edukacji jest dobór odpowiednich treści programowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Podczas przygotowania programu i planu studiów wzięto pod uwagę aktualne trendy rozwoju dyscypliny nauk socjologicznych, a także kierunki badań naukowych prowadzonych przez pracowników Instytutu Socjologii. Wszystkie kursy prowadzone są przez osoby zaangażowane w badania naukowe w obszarach związanych z danym kursem.

Program studiów pierwszego stopnia oferuje obecnie następujące grupy zajęć (moduły): *teorie i koncepcje w naukach społecznych, socjologia stosowana oraz struktury i instytucje społeczne*. Powiązanie treści programowych z kierunkowymi efektami uczenia się można znaleźć na przykładzie kursów:

- *historia myśli społecznej 1 i 2*: zawiera takie treści kształcenia jak: socjologizm, psychologizm czy przełom antypozytywistyczny i socjologia rozumiejąca, które są powiązane z kierunkowym efektem K_W05 („Student zna w zaawansowanym stopniu najważniejsze szkoły i kierunki socjologii klasycznej i współczesnej głoszące poglądy na temat struktur i instytucji społecznych oraz więzi społecznych”);
- *warsztat badacza 1* – badania ilościowe: zawiera takie treści jak planowanie badań ilościowych, formułowanie pytań badawczych i hipotez, konceptualizacja, operacjonalizacja zmiennych, pomiar, dobór próby, które są powiązane z efektem kształcenia K_U03 („Student potrafi formułować pytania i hipotezy badawcze, identyfikować zmienne, tworzyć wskaźniki w oparciu o metodologię badań społecznych oraz ogólnie obowiązujące systemy normatywne”);
- *socjologia zmian społecznych*: zawiera takie treści jak teoria podmiotowości czy ruchy społeczne jako czynnik zmiany społecznej, które są powiązane z efektem K_W03 (Rozumie w zaawansowanym stopniu rolę człowieka jako podmiotu konstytuującego struktury społeczne i działającego wewnątrz tych struktur; rozumie zależności między tworzonymi przez człowieka ideami (społecznymi, politycznymi, filozoficznymi) a zmianami w kulturze i społeczeństwie).

Studia pierwszego stopnia trwają 6 semestrów, w każdym semestrze jest realizowanych 30 punktów ECTS, a więc 60 roku akademickim. Zgodnie z programem studiów liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających pierwszemu stopniowi kształcenia wynosi 180. Całkowity nakład pracy studenta rocznie wynosi od 1500 do 1800 godzin. Liczba godzin kontaktowych na studiach stacjonarnych wynosi 685 na I, 730-745 na II i 645-720 na III roku studiów. Liczba godzin kontaktowych na studiach niestacjonarnych wynosi 435 na I, 425-435 na II i 345-365 na III roku. Natomiast zajęcia do wyboru stanowią 30% wszystkich zajęć.

Układ zajęć w planie studiów jest podporządkowany zasadom stopniowania trudności oraz podążania od ogółu do szczegółu, co usprawnia proces osiągania efektów uczenia się. Niektóre zajęcia zostały zgodnie z tymi zasadami podzielone na 2 części omawiane w kolejnych semestrach, np. *historia myśli społecznej 1 i 2* (odpowiednio w I i II semestrze) czy *statystyka 1 i 2* (III i IV semestr). Taka ciągłość dotyczy także filozofii, gdzie najpierw omawiane są jej zagadnienia klasyczne (*główne zagadnienia filozofii*, semestr I), a następnie współczesne (*główne nurty filozofii współczesnej*, semestr II). Na początku studiów przeważają zajęcia dające ogólną wiedzę teoretyczną w ramach dziedziny nauk społecznych (np. *psychologia społeczna, antropologia kulturowa*), wprowadzane są też zajęcia zawierające treści kształcenia na temat podstaw socjologii (np. *wstęp do socjologii, historia myśli społecznej*). W kolejnych latach wprowadzane są treści dotyczące bardziej specyficznych aspektów struktur i instytucji społecznych (np. na II roku *makrosocjologia* i *mikrosocjologia*) oraz socjologii szczegółowych (np. na III roku *socjologia kultury* czy *socjologia miasta*). W ramach modułu *socjologia stosowana* omawiane są najpierw treści bardziej ogólne (*metody badań społecznych 1 i 2*, odpowiednio w II i III semestrze), a następnie pojawiają się kursy dające możliwość zastosowania zdobytych kompetencji w praktyce (np. *projekt badawczy* w IV semestrze). Po zapoznaniu się z podstawami metod badawczych w semestrze II student zdobywa zaawansowaną wiedzę z odniesieniem do zagadnień praktycznych (*warsztat badacza 1 i 2* w semestrze III), a dla chętnych możliwość poznania bardziej szczegółowo wybranych metod badawczych (kursy do wyboru *desk research w praktyce* i *QDA*

Miner – analiza tekstu i obrazu w semestrze III czy komputerowa analiza danych ilościowych w semestrze IV).

Kursy do wyboru stanowią ponad 30% wszystkich godzin kontaktowych. Pozwala to studentom indywidualizować tok studiów i pogłębiać zagadnienia szczególnie ich interesujące. Udział kursów do wyboru zwiększa się wraz z czasem trwania studiów. Kursy do wyboru zaczynają się na II roku i prezentują następująco: w III semestrze *desk research w praktyce* lub *socjologia procesów symbolicznych* oraz *QDA Miner – analiza tekstu i obrazu* lub *socjologia komunikowania społecznego*; w IV semestrze *komputerowa analiza danych ilościowych* lub *socjologia codzienności, sztuka raportowania* lub *translatorium językowe*, w V semestrze *socjologia młodzieży i edukacji* lub *socjologia rodziny, polityka społeczna* lub *Cultural Studies 1. Reading Cultural Texts, socjologia narodu i etniczności* lub *Cultural Studies 2. Individual and Collective Identity*, w VI semestrze *socjologia migracji* lub *socjologia tożsamości, socjologia dewiacji i przestępczości* lub *patologie społeczne, socjologia środków masowego przekazu* lub *socjologia internetu, socjologia władzy i polityki* lub *socjologia organizacji i zarządzania*. W semestrze V można też wybrać dwa wykłady monograficzne w języku polskim lub jeden w języku angielskim za tę samą liczbę punktów ECTS.

W programie studiów pierwszego stopnia uwzględniono lektorat z języka obcego, który odbywa się w semestrze II, III i IV i kończy egzaminem, przypisano mu 10 punktów ECTS. Studenci po ukończeniu studiów I stopnia uzyskują kompetencje językowe na poziomie B2. W programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia uwzględniono zajęcia z wychowania fizycznego (łącznie 60 godzin, po 30 w III i IV semestrze).

Studia drugiego stopnia trwają 4 semestry, w każdym semestrze jest realizowanych 30 punktów ECTS, a więc 60 w każdym roku akademickim. Zgodnie z programem studiów liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających drugiemu stopniowi kształcenia wynosi 120. Całkowity nakład pracy studenta wynosi od 1500 do 1800 godzin rocznie. Liczba godzin kontaktowych na studiach stacjonarnych wynosi (nie licząc specjalności): na I roku 220 (zajęcia obowiązkowe dla wszystkich osób studiujących) oraz dodatkowo 245 dla studentów z grupy po licencji z socjologii lub 255 dla studentów po innych kierunkach; na II roku natomiast 290 dla wszystkich osób studiujących.

Liczba godzin kontaktowych na studiach niestacjonarnych wynosi: na I roku 160 (zajęcia obowiązkowe dla wszystkich) i dodatkowo 175 dla osób po socjologii i 195 lub 200 (zależy to od liczby godzin na wybranym dodatkowym kursie) dla osób po innych kierunkach; na II roku natomiast 195 dla wszystkich. Od II semestru studenci rozpoczynają zajęcia w ramach wybranej przez siebie specjalności: *kryminologia i dezorganizacja społeczna* lub *socjologia biznesu z elementami design thinking*. Obejmują po 15 punktów ECTS w semestrze II i III oraz 13 punktów w semestrze IV. Oznacza to, że całkowity nakład pracy studenta wynosi od 375 do 450 godzin w semestrze II i III oraz od 325 do 390 w semestrze IV. Liczba godzin kontaktowych na studiach stacjonarnych wynosi dla specjalności *kryminologia i dezorganizacja społeczna* 175 godzin w II semestrze, 165 w III i 175 w IV; a dla specjalności *socjologia biznesu z elementami design thinking* – 175 godzin w II semestrze, 155 w III i 140 w IV. Na studiach niestacjonarnych odpowiednio dla specjalności *kryminologia i dezorganizacja społeczna* 120, 110 i 110; a dla specjalności *socjologia biznesu z elementami design thinking* 135, 125 i 105. Natomiast zajęcia do wyboru stanowią 30% wszystkich zajęć.

Program studiów drugiego stopnia został przygotowany zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia oraz jest zgodny z kierunkowymi efektami uczenia się. Proponowane kursy mieszczą się w trzech modułach zajęć: *teorie i koncepcje w naukach społecznych, socjologia stosowana oraz struktury i instytucje*

społeczne. Ponadto zostały podzielone na 3 grupy: obligatoryjne dla wszystkich studentów; obligatoryjne dla osób po licencji z socjologii; obligatoryjne dla osób po licencji z innych kierunków.

W tym ostatnim przypadku treści kształcenia mają charakter uzupełniający i dotyczą takich kwestii jak teorie socjologiczne (np. kurs *klasyczne teorie społeczne*), metodologia (np. *metody i techniki badań socjologicznych*), struktury (*struktury społeczne*) i zmiany społeczne (*socjologia zmian społecznych*).

Powiązanie treści programowych z kierunkowymi efektami uczenia się można prześledzić na przykładzie następujących kursów:

– *problemy współczesnych miast*: zawiera takie treści jak funkcjonowanie miasta w aspektach: demograficznym, społecznym, ekonomicznym, politycznym, kulturowym, infrastrukturalnym, ekologicznym, które są powiązane z kierunkowym efektem uczenia się K_W04 („Rozumie zależności między kształtowaniem się teorii i idei socjologicznych oraz wybranych teorii nauk humanistycznych a procesami zmian w kulturze i społeczeństwie”);

– *globalizacja i zmiany społeczno-kulturowe we współczesnym świecie* zawiera takie treści jak współczesne migracje, konflikty i narody w dobie globalizacji, co jest powiązane z kierunkowym efektem K_W06 („Rozumie współczesne procesy globalizacji w ich rozmaitych aspektach oraz związane z nimi cywilizacyjne dylematy, a także skutki, jakie procesy te mają dla społeczeństwa polskiego”);

Układ zajęć w planie studiów jest, podobnie jak na studiach I stopnia, podporządkowany zasadzie podążania od ogółu do szczegółu, co usprawnia proces osiągania efektów uczenia się. Na początku studiów w przypadku zajęć obligatoryjnych dla wszystkich uwaga zostaje skierowana na podstawy rozumienia społeczeństwa (*diagnoza społeczna, statystyki publiczne*) oraz na kwestie istotne z punktu widzenia obu specjalności (*socjologia pracy i organizacji*). Studenci po licencji z socjologii pogłębiają w tym czasie swoją wiedzę socjologiczną, zwłaszcza w odniesieniu do współczesnego świata (*globalizacja i zmiany społeczno-kulturowe we współczesnym świecie, procesy migracyjne we współczesnym świecie*). Pozostałe osoby studiujące uzupełniają wiedzę socjologiczną, a dzięki możliwości wyboru spośród kursów z grupy dla osób po licencji z socjologii mogą także pogłębiać tę wiedzę zgodnie z własnymi zainteresowaniami. W kolejnych etapach studiowania pojawiają się kursy dotyczące socjologii szczegółowych istotne z punktu widzenia współczesnego społeczeństwa.

W programie studiów II stopnia uwzględniono *translatorium językowe*, które odbywa się w semestrze I i zapewnia opanowanie języka na poziomie B2+. Ponadto istnieje możliwość pogłębienia znajomości języka poprzez wybór wykładów monograficznych i innych kursów w języku obcym.

Wymiar godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określony w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia łącznie oraz dla poszczególnych grup zajęć (grupy ogólnej, grupy treści podstawowych, grupy zajęć specjalnościowych oraz zajęć do wyboru) zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, jest zgodny z wymaganiami i wynosi co najmniej połowę punktów ECTS objętych programem studiów.

Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w zakresie dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany. Obejmują zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze punktów ECTS (pow. 50% punktów ECTS). Kluczowe treści programowe przygotowują absolwenta kierunku socjologia do prowadzenia badań naukowych oraz do wejścia na rynek pracy i podejmowania ról zawodowych w różnych

podmiotach lub instytucjach. Podstawowym celem kształcenia na kierunku jest wyposażenie studentów w aktualną, interdyscyplinarną wiedzę dotyczącą socjologii, istotne znaczenie mają także umiejętności związane z praktycznym wykorzystaniem wiedzy np. w realizacji badań społecznych.

Treści programowe sformułowane w kartach zajęć (sylabusach) wskazują na zapewnienie kompleksowości i odpowiedniego poziomu szczegółowości treści w odniesieniu do poszczególnych zajęć, dzięki czemu możliwe jest uzyskanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Treści są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów na kierunku socjologia o profilu ogólnoakademickim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Poszczególne zajęcia przewidziano w planie studiów w sposób poprawny oraz równomierny, a ich sekwencja została dostosowana do specyfiki kształcenia na kierunku socjologia w dyscyplinach, do których przyporządkowano oceniany kierunek studiów. Sekwencja zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Dobór form zajęć oraz proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych semestrach i grupach zajęć zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na studiach o profilu ogólnoakademickim. W procesie dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów realizowane są zajęcia w formie wykładów i ćwiczeń, w tym zajęcia o charakterze seminaryjnym oraz praktyki kształtujące kompetencje praktyczne. Metody kształcenia w dużej mierze zależą od specyfiki prowadzonych zajęć, jednak przeważnie mają charakter angażujący i aktywizujący studentów. Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia przewidują przygotowanie prac dyplomowych oraz ich obronę. Zajęcia prowadzone są zgodnie z wymaganiami, tj.: są związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową; są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego; zostały określone przy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi Uczelni.

W procesie kształcenia student ma możliwość nabycia kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego. Na kierunku studiów socjologia stosuje się zróżnicowane formy zajęć w zakresie nauki języków obcych, należą do nich: lektoraty, wykłady monograficzne prowadzone w językach obcych, przede wszystkim angielskim.

Program studiów przewiduje kształcenia za pomocą technik i metod kształcenia na odległość, przy czym w przypadku studiów stacjonarnych techniki i metody te wykorzystywane są wspomagająco do realizacji zajęć wykładowych. Natomiast w przypadku studiów niestacjonarnych, metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są do realizacji wszystkich zajęć (wykładów i ćwiczeń). Taka realizacja programu studiów jest niezgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego tj. do Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) oraz do Rozporządzenia MNISW z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787), co zostało opisane szerzej w kryterium 1. Taka organizacja procesu nauczania może spowodować trudność w nabywaniu przez studentów efektów uczenia się, szczególnie z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych. Ponadto organizacja zajęć na studiach niestacjonarnych jest niezgodna z dokumentami wewnątrzuczelnianymi tj.: z Zarządzeniem nr RKR.Z.0211.20.2023 Prorektora ds. kształcenia i rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 1 czerwca 2023 roku w sprawie organizacji procesu dydaktycznego w roku akademickim 2023/2024.

Metody dydaktyczne stosowane na ocenianym kierunku są różnorodne i pozostają w ścisłym związku ze specyfiką kształcenia dla socjologii oraz zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się (z wyjątkiem studiów niestacjonarnych). Odpowiadają one celom

i formom prowadzonych zajęć. Metody dydaktyczne odpowiadają także formie i specyfice zajęć oraz dostosowane są do osiągania kierunkowych czy przedmiotowych efektów uczenia np. odmienne metody w przypadku zajęć o charakterze teoretycznym (wykład – np. *współczesne teorie socjologiczne*) w porównaniu do zajęć o charakterze praktycznym (zajęcia warsztatowe np. *warsztat badacza*). Na wykładach wykorzystuje się przede wszystkim formę tradycyjnego i konwersatoryjnego wykładu wspomaganego prezentacją multimedialną, a na innych zajęciach metody aktywizujące studentów; są to między innymi: burza mózgów, analiza tekstów z dyskusją, ćwiczenia praktyczne, projekty, diagnoza sytuacji życiowych, scenki ilustrujące, interpretacja przepisów, konwersatorium z elementami wykładu, metody problemowe i poszukujące, opis, opowiadanie, pogadanka, pokaz, praca indywidualna i w grupach (z wykorzystaniem komputerów i urządzeń mobilnych), projektowanie prezentacji multimedialnych.

W doborze metod uwzględnia się najnowsze osiągnięcia dydaktyki uczelni wyższej, a także stosuje się nowoczesne środki i narzędzia dydaktyczne oraz dostęp do elektronicznych zasobów wiedzy, wspomagające osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Ze względu na ogólnoakademicki profil kształcenia na zajęciach stosowane są różnorodne metody kształcenia, zwłaszcza metody zajęć ćwiczeniowych/warsztatowych, oparte są na nabywaniu konkretnych umiejętności badawczych, stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Metody kształcenia uwzględniają także samodzielne uczenie się studentów, dlatego w kartach zajęć znajdują się informacje na temat pracy własnej studenta.

Ponadto umiejętności praktyczne studenci nabywają podczas zawodowych praktyk studenckich.

Metody kształcenia na studiach pierwszego stopnia zapewniają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2, zaś na studiach drugiego stopnia na poziomie B2+ wraz z terminologią specjalistyczną. Studenci mają możliwość wyboru lektoratu języka obcego. Na zajęciach wykorzystuje się ćwiczenia z zastosowaniem komunikacyjnego podejścia w nauczaniu języków obcych, z elementami dyskusji, z pisemną i ustną informacją zwrotną, z udziałem pracy własnej studenta. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem metod aktywizujących np. scenki.

W koncepcji kształcenia w ramach kierunku uwzględnione są specyficzne potrzeby w zakresie uczenia się osób z niepełnosprawnością, a sam proces nauczania dostosowany jest do zróżnicowanych potrzeb indywidualnych oraz grupowych studentów, w tym możliwość realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia. Także metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów dzięki wykorzystaniu rozwiązań ułatwiających studiowanie osobom z niepełnosprawnościami, np. dzięki udostępnianiu im specjalnie przygotowanych materiałów dydaktycznych przy współpracy z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia i podlegają zaliczeniu na równi z innymi zajęciami. Ich realizacja umożliwia osiągnięcie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się.

W ramach programu studiów na kierunku socjologia prowadzonym na UKEN, zarówno dla formy stacjonarnej, jak i zaocznej, przewidziano, że do ukończenia trzeciego roku licencjackiego studenci muszą ukończyć wymaganą praktykę zawodową (60 godzin, odpowiadające 2 punktom ECTS) lub uczestniczyć w obozie badawczym (15 godzin, również 2 ECTS). Obie formy zdobywania doświadczenia praktycznego, choć w założeniu mają związek z kierunkiem studiów, to analiza dokumentacji praktyk wskazuje, że w części przypadków studenci odbywali praktyki wykonując zadania w niewielkim stopniu związane z kierunkowymi efektami uczenia się.

Na kierunku do momentu przeprowadzenia oceny programowej przez zespół oceniający nie istniał żaden sylabus praktyk zawierający efekty uczenia się. Zamiast tego sformułowano jedynie cele praktyk, które utożsamiano z efektami uczenia się. Obejmowały one:

- zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania instytucji organizującej praktykę zawodową w tym: strukturą i organizacją pracy, obowiązkami pracowników, charakterem świadczonych usług, profilem klientów/beneficjentów, metodami i technikami badań socjologicznych (jeśli pozwala na to profil instytucji), metodami i technikami komunikacyjnymi, standardami etycznymi;
- zdobycie, ulepszanie i rozwijanie umiejętności praktycznych poprzez: obserwację komunikacji wewnętrznej i komunikacji z otoczeniem instytucji, bezpośredni kontakt z klientami/beneficjentami instytucji, udział w realizacji działaniach podejmowanych przez pracowników, udział w przygotowywaniu dokumentacji związanej z profesjonalnymi działaniami w instytucji, współdziałanie w rozwiązywaniu zadań wyznaczanych do wykonania w ramach instytucji, współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w firmie.

Po wizytacji Uczelnia przekazała sylabus praktyk, w którym sformułowano następujące efekty uczenia się dla praktyk:

- W01: Student zna strukturę, zadania i zasady funkcjonowania instytucji (organizacji), w której odbywa praktykę oraz jej relacji z innymi instytucjami;
- W02: Student potrafi ocenić poziom nabytych umiejętności i kompetencji w zakresie realizowanych studiów (metody, techniki, narzędzia, i programy wykorzystywane w badaniach społecznych);
- W03: Student ma wiedzę na temat sposobu realizacji zadań socjologa w miejscu odbywania praktyki;
- U01: Student potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów do realizacji zadań w zakresie działalności instytucji/organizacji, w której odbywa praktykę;
- U02: Student potrafi w podstawowym zakresie i pod nadzorem proponować sposoby realizacji zleconych zadań, wykonywać zlecone zadania i oceniać przyjęte sposoby postępowania i praktyki;
- U03: Student rozwiązuje praktyczne problemy dedykowane socjologowi w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością badawczą i analityczną;
- K01: Student potrafi współpracować z innymi osobami przy realizacji zadań projektowych w zespole w danej instytucji, organizacji lub firmie;
- K02: Student potrafi współpracować w zespole nad zadaniami dedykowanymi socjologom, przyjmując w nim różne role i przestrzegając zasad etyki zawodowej.

Te efekty uczenia się są pośrednio powiązane z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć, ale związek ten nie jest silny. Sformułowane dla praktyk efekty uczenia się dla praktyk są również słabo związane z kierunkowymi efektami uczenia się, np.:

- K_W01 odpowiada W01 poprzez rozumienie roli socjologii w naukach społecznych i jej metodologicznej specyfiki, co może być wykorzystane do zrozumienia struktury i zasad funkcjonowania instytucji, w której odbywa się praktyka;
- K_W03 ma związek z W03, ponieważ wiedza o roli człowieka w konstytuowaniu struktur społecznych pozwala zrozumieć zadania socjologa w miejscu praktyk;

– K_U01 i U01 są powiązane, gdyż umiejętność analizy zjawisk społecznych przy użyciu wybranej wiedzy teoretycznej jest kluczowa dla wykorzystania tej wiedzy w praktyce zawodowej;

– K_K01 i K01 są ze sobą związane, ponieważ gotowość do dyskusji i niezależność myślenia są ważne dla współpracy w zespole przy realizacji zadań projektowych.

Przed wszystkim należy jednak zaznaczyć, że w przypadku dotychczas realizowanych praktyk weryfikacja stopnia osiągnięcia tych efektów uczenia się nie była prowadzona.

Treści programowe określone dla praktyk sprawiają, że brakuje porównywalności między poszczególnymi miejscami praktyki i zakresem zadań wykonywanych przez studentów. Zasady realizacji praktyk przewidują, że w ramach praktyk studenci powinni realizować wybrane (bądź wszystkie) czynności spośród następujących:

– realizację wszelkiego rodzaju badań społecznych (np. badania satysfakcji klientów/interesantów, diagnozowanie poziomu satysfakcji pracowników w firmie, badania opinii, badania rynkowe, badania ewaluacyjne) na wszystkich etapach ich przebiegu (od przygotowywania narzędzi badawczych, przez przeprowadzanie ankiet, wywiadów, obserwacji, przygotowywanie danych do analizy, analizę danych, po sporządzenie raportów z badań, diagnoz, rekomendacji);

– realizację projektów własnych jednostki przyjmującej na praktykę, przygotowywanie wniosków, realizacja i ewaluacja projektów unijnych, realizację działań wspomagających promocję i reklamę jednostki przyjmującej na praktykę (działań związanych z PR instytucji),

– komunikację z przedstawicielami mediów, klientami, interesantami lub opinią publiczną,

– przygotowywanie procesu rekrutacji,

– sporządzanie planów i sprawozdań, prowadzenie spraw i dokumentacji pracowniczej,

– zarządzanie ryzykiem w organizacji,

– organizowanie i protokołowanie spotkań, narad, konferencji,

– redagowanie pism,

– prowadzenie rejestracji korespondencji elektronicznej i papierowej,

– archiwizację dokumentów.

Jak wykazuje analiza, część studentów miała zaliczane praktyki, podczas których wykonywali zadania takie jak: sporządzanie oraz prowadzenie korespondencji biurowej; organizacja pracy biura, kompletowanie i archiwizacja dokumentów; obsługa programów oraz urządzeń biurowych (oprogramowanie dziedzinowe, EZD, kserokopiarka, skaner); zapoznanie się z techniką prowadzenia ksiąg rachunkowych w zakresie budżetu gminy.

Mając na uwadze cele i treści programowe praktyk, ich wymiar oraz przyporządkowana im liczba punktów ECTS są wystarczające do realizacji tych celów i treści. W odniesieniu do przekazanych efektów uczenia się, wymiar praktyk 60 h (1,5 tygodnia) może być niewystarczający do osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się (w tym przede wszystkim np.: student rozwiązuje praktyczne problemy dedykowane socjologowi w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością badawczą i analityczną; student potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów do realizacji zadań w zakresie działalności instytucji/organizacji, w której odbywa praktykę) w zakresie i na poziomie, który jest adekwatny do poziomu zaawansowania zgodnego z PRK.

Umieszczenie praktyk w planie studiów jest właściwe (III rok), dzięki temu studenci mogą zweryfikować swoje: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte w prawie całym okresie kształcenia.

Dobór miejsc praktyk, ze względu na brak określonych efektów uczenia się oraz wobec zakresu przyjętych celów i treści programowych, nie powodował ograniczeń w realizacji praktyk. Nie przekładało się to jednak korzystanie na jakość kształcenia w tym zakresie. Przekazane w sylabusie efekty uczenia się będą wymagały ustalenia bardziej precyzyjnych kryteriów akceptacji nie tylko miejsc praktyk, ale też zakresu realizowanych przez studentów w czasie praktyk zadań.

Wnioski z analizy przekazanej dokumentacji praktyk wskazują, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów celów praktyki i realizacji treści kształcenia zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań były trafnie dobrane w celu ich potwierdzenia. Jednocześnie należy podkreślić, że wobec braku przyjętych dla praktyk efektów uczenia się nie istniały metody weryfikacji i oceny stopnia ich osiągnięcia.

Metody weryfikacji polegały na tym, że opiekun praktyk z ramienia Uczelni przed wpisaniem zaliczenia do USOS sprawdzał kompletność dokumentacji, a przede wszystkim zakres zadań wskazany w zaświadczeniu z praktyk, a także opinię opiekuna praktyk z ramienia zakładu pracy.

Opracowany sylabus oraz sformułowane w nim dla praktyk efekty uczenia się będą wymagały zarówno udokumentowania przez studentów zadań, które wskazują na osiągnięcie poszczególnych efektów uczenia się, jak i ustalenia i przestrzegania przez uczelnianych opiekunów praktyk wystandardyzowanych metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów tych efektów.

W konsekwencji wad przyjętych na kierunku rozwiązań w zakresie praktyk (brak sylabusu, efektów uczenia się, metod weryfikacji) ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk również nie miała charakteru kompleksowego i nie odnosiła się do efektów uczenia się.

Opiekunowie praktyk w zakładach pracy formułowali oceny opisowe, ale odnosiły się one raczej do postaw studentów wobec zadań, współpracowników, klientów/beneficjentów/odbiorców, a nie do specyficznych dla studentów socjologii wiedzy, umiejętności czy kompetencji.

Po stronie Uczelni kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk oraz nie budzą zastrzeżeń i umożliwiły realizację praktyk zgodnie z przyjętymi zasadami. Wskazane wcześniej zastrzeżenia dotyczące praktyk dotyczące zatwierdzania miejsc praktyk sprawiły, że opiekunowie praktyk po stronie podmiotów przyjmujących na praktyki w części przypadków nie posiadali kompetencji i doświadczenia, które stanowiłyby dla studentów merytoryczne wsparcie. W odniesieniu do przekazanego sylabusu oraz zawartych w nim efektów uczenia się, należy stwierdzić, że konieczne będzie sformułowanie również kryteriów akceptacji miejsc praktyk w odniesieniu do kompetencji i doświadczenia opiekunów praktyk.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk były zgodne z zasadami realizacji praktyk na kierunku. Nie były jednak zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się w przypadku studiów I stopnia na kierunku socjologia. Studenci osiągalni cele praktyk i realizowali zadania zgodne z treściami kształcenia, ale te nie zapewniały realizacji praktyk wysokiej jakości z punktu widzenia rozwoju edukacyjno-zawodowego studentów socjologii. W przypadku kierunku studiów o tak szerokim zakresie potencjalnych zadań zawodowych, jaki występuje w przypadku socjologii i możliwości zdobywania

doświadczenia zawodowego w praktycznie każdej formie organizacji, ważniejszy od miejsca praktyk, jest zakres zadań i możliwość merytorycznej oceny wartości i jakości ich efektów.

Praktyki nie były w ostatnich latach realizowane z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej. W roku akademickim 2019/2020 z powodu pandemii COVID-19 niektóre praktyki zostały zastąpione obozami badawczymi.

Praktyki studenckie na kierunku socjologii odbywają się zgodnie z Regulaminem dostępnym na stronie internetowej Instytutu, oferując studentom: samodzielne znalezienie miejsca praktyk, skorzystanie z instytucji współpracujących z Instytutem, dołączenie do projektu badawczego pod kierunkiem wykładowcy, jednocześnie w tym przypadku wystarczy jedynie 15 h zaangażowania w tzw. obóz badaczy, co powoduje, że realizacja praktyk w tej formie nie będzie umożliwiała osiągnięcia przyjętych dla praktyk (w opracowanym po wizytacji sylabusie) efektów uczenia się.

Studenci z odpowiednim doświadczeniem zawodowym mogą ubiegać się o zwolnienie z obowiązku odbywania praktyk. Wymaga to dostarczenia odpowiednich dokumentów i spełnienie określonych warunków.

Regulamin praktyk studenckich (niepedagogicznych) w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie obejmuje następujące aspekty związane z organizacją praktyk:

- wskazanie osoby lub osób odpowiadających za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności;

- ogólnikowe kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe – placówki muszą być z listy instytucji współpracujących z Uczelnią, które zostały zweryfikowane przez Uczelnię z uwagi na profil działania umożliwiający studentowi realizację celów praktyki;

Reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, ograniczające się do tego, że student może samodzielnie wskazać organizację, w której chce odbywać praktyki, pod warunkiem zaakceptowania jej przez Uczelnię. Kryteria akceptacji jednak nie są wskazane.

Warunkiem zaliczenia praktyk jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się określonych w planach studiów oraz prawidłowe przygotowanie dokumentacji praktyk i pozytywna opinia organizatora praktyk.

Reguły przeprowadzania hospitacji praktyk nie zostały wskazane w Regulaminie, jednak wnioski z wizytacji wskazują, że kierownik praktyk z ramienia Instytutu Socjologii wyrywkowo kontaktuje się z podmiotami, w których odbywają się praktyki w formie mailowej lub telefonicznej.

Do zadań organizatora praktyk z ramienia organizacji przyjmującej należy omówienie ze studentem efektów uczenia się, zapoznanie z zakresem działalności instytucji, udostępnienie materiałów i środków do wykonania zadań, wspomaganie w tworzeniu dobrego klimatu pracy, sprawowanie opieki merytorycznej oraz potwierdzenie w dokumentacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się

Choć Regulamin określa zadania i role opiekunów praktyk zarówno z ramienia Uczelni, jak i organizacji przyjmującej na praktyki, nie precyzuje bezpośrednio zakresu współpracy między tymi dwoma grupami opiekunów ani sposobów komunikowania się.

Instytut Socjologii Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie prowadzący kształcenie na kierunku socjologia zapewnia studentom listę placówek współpracujących, które zostały zweryfikowane przez uczelnię pod kątem profilu działania umożliwiającego studentom realizację celów praktyki. Jeśli chodzi o samodzielne wskazanie przez studenta miejsca odbywania praktyki, Regulamin przewiduje taką możliwość. Student może wskazać instytucję, w której chciałby odbyć praktyki, pod warunkiem zaakceptowania jej przez Uczelnię. Jednak nie istnieje żadna procedura, w ramach której osoba sprawująca nadzór nad praktykami (opiekun praktyk) zatwierdza miejsce praktyki wskazane przez studenta. Regulamin praktyk, ani żaden inny dokument nie opisują szczegółowo kryteriów, które muszą spełniać placówki wybrane przez studentów.

Uczelnia w ramach organizacji i realizacji praktyk nie prowadzi żadnych systemowych (w ramach SZJK), ani systematycznych działań, których elementem jest wystandaryzowana ocena przez studentów: programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunów praktyk w miejscach praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach. Studenci nie dokonują regularnie (rocznie) oceny praktyk również w ramach ankietyzacji związanej z oceną zajęć. Nie ma również narzędzia dotyczącego oceny praktyk. Ostatnia ewaluacja praktyk niepedagogicznych miała miejsce podczas przeprowadzania projektu „Uczelnia najwyższej jakości – UP to the TOP”, w czasie których przeprowadzono badania wśród studentów, a następnie przeprowadzono obrady „Okrągłego Stołu”, w czasie których spotkali się reprezentanci interesariuszy i studentów. Jednym z wątków rozmów była ocena praktyk. Potwierdza to akcyjny charakter podejmowanych działań w zakresie ewaluacji praktyk i brak systemowych rozwiązań w tym obszarze.

Warto zwrócić uwagę, że podczas tego spotkania studenci zwracali uwagę na wady organizacji praktyk związane z brakiem wytycznych, co do zakresu obowiązków praktykantów w miejscu praktyk, wykonywaniem prac porządkowych, i innych niezwiązanych z kierunkiem kształcenia.

Organizację procesu nauczania i uczenia się reguluje harmonogram roku akademickiego, opracowany na każdy kolejny rok akademicki i określający terminy zajęć dydaktycznych, terminy przerw świątecznych, sesji egzaminacyjnych i sesji poprawkowych w semestrze zimowym i letnim, terminy przerw międzysemestralnych oraz dodatkowe dni wolne. Zajęcia dla studentów odbywają się według tygodniowego harmonogramu. Rozplanowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny procesu nauczania, a proporcjonalne rozłożenie zajęć w poszczególne dni oraz zachowanie odpowiednich przerw między zajęciami, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Liczba egzaminów/zaliczeń w semestrze wynosi 5-6, co jest poprawne. W przypadku studiów niestacjonarnych plan studiów obejmuje zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, lecz ich wymiar nie jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie, co zostało szerzej opisane w kryterium 1.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się i dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku socjologia na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy w dyscyplinach, do których przyporządkowano oceniany kierunek (nauki socjologiczne 100% w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz 80% nauki socjologiczne i 20% filozofia w przypadku studiów drugiego stopnia). Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla socjologii i zapewniają uzyskanie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Czas trwania studiów i nakład pracy konieczny do ich ukończenia, mierzony łączną liczbą ECTS jest poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się. Podana w programie studiów liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów spełnia wymagania określone w obowiązujących przepisach. Sekwencja zajęć nie budzi zastrzeżeń. Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin realizowanych w poszczególnych formach są poprawne. Plan studiów umożliwia wybór zajęć zgodnie z obowiązującymi przepisami, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają im osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej, a także pozwalają na uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 (na studiach pierwszego stopnia) i B2+ (na studiach drugiego stopnia).

Organizacja procesu nauczania na studiach stacjonarnych zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. W przypadku studiów niestacjonarnych, metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są do realizacji wszystkich zajęć (wykładów i ćwiczeń). Taka realizacja programu studiów jest niezgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego tj. do Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) oraz do Rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787).

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk nie są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie celów praktyk, ale wymiar praktyk nie będzie umożliwiać osiągnięcia na poziomie zaawansowanym wszystkich sformułowanych w sylabusie efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie są trafnie dobrane i nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk po stronie Uczelni umożliwia prawidłową realizację praktyk. W przypadku opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania nie zawsze te kryteria są spełnione.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Kluczowy jest zakres zadań i możliwość merytorycznej oceny wartości i jakości ich efektów.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Należy je rozwinąć o kwestie dotyczące akceptacji miejsc praktyk. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów (nie dla wszystkich), a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce, jednak nie obowiązują żadne z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe akceptacji miejsc praktyk.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach nie podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów. W ramach kształcenia na ocenianym kierunku nie są gromadzone i analizowane w sposób systemowy i systematyczny, żadne ustandaryzowane dane, które pozwalają na wykorzystywanie ich w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacja

Rekomenduje się zaangażowanie w proces realizacji praktyk i weryfikacji oraz oceny stopnia osiągnięcia przyjętych efektów uczenia się większej liczby kierunkowych opiekunów praktyk.

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań naprawczych i dostosowanie organizacji roku akademickiego i realizacji programu studiów na studiach niestacjonarnych, w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość, do przepisów prawa powszechnie obowiązującego tj. do Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) oraz do Rozporządzenia MNISW z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787).
2. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstawaniu nieprawidłowości zdiagnozowanych w odniesieniu do realizacji programu studiów (kryterium 2).
3. Zaleca się przeprowadzenie analizy sformułowanych w sylabusie praktyk efektów uczenia się w odniesieniu do efektów uczenia się przyjętych na innych zajęciach, w tym szczególnie tych, które wiążą się z osiągnięciem efektów uczenia się związanych z kompetencjami badawczymi i analitycznymi.
4. Zaleca się sformułowanie jakościowych kryteriów akceptacji miejsc praktyk z uwzględnieniem zakresu realizowanych przez studentów zadań oraz kompetencji opiekuna praktyk w miejscu praktyk.
5. Zaleca się opracowanie metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów każdego z przyjętych efektów uczenia się tak, aby były trafne i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów w sposób kompleksowy i w odniesieniu do poszczególnych efektów uczenia się.

6. Zaleca się przyjęcie rozwiązań służących ewaluacji praktyk, w tym zasady prowadzenia hospitacji, zakres oceny oraz ewaluacji praktyk przez studentów uwzględniającej ocenę programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizację praktyk, możliwość osiągnięcia efektów uczenia się i same efekty uczenia się.

7. Zaleca się włączenie w system zapewniania jakości kształcenia rozwiązania, które zapewni studentom możliwość dokonania wieloaspektowej oceny praktyk, w tym: programu praktyk, osoby sprawującej nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk w miejscach praktyk, przebieg i realizację praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Zasady, według których następuje przyjęcie na studia na kierunku socjologia I i II stopnia są bezstronne i zapewniają wszystkim kandydatom równe szanse. Są odpowiednio dobrane do specyfiki kierunku studiów oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia. Rekrutacja na studia na kierunku socjologia, studia stacjonarne pierwszego i drugiego stopnia, realizowana jest zgodnie z kryteriami kwalifikacji określonymi w Uchwale nr 1.26.04.2021 Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego KEN w Krakowie z dnia 26 kwietnia 2021 roku.

Warunkiem wstępnym rekrutacji jest posiadanie przez kandydata świadectwa dojrzałości lub innego dokumentu uprawniającego do podjęcia studiów. Zasady rekrutacji przewidują, że wyniki egzaminów maturalnych przeliczane są w postępowaniu rekrutacyjnym na punkty. Wyniki nowej matury z części pisemnej przeliczane są przez Komisję Rekrutacyjną zgodnie z wytycznymi i rozporządzeniami obowiązującymi w UKEN. Zasady przeliczania wyników egzaminów maturalnych publikowane są w informatorze dostępnym dla wszystkich zainteresowanych na stronie Uniwersytetu.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się. Uznawanie efektów uczenia się, uzyskanych na innych uczelniach (krajowych lub zagranicznych), następuje zarówno na etapie rekrutacji na studia (uznanie dokumentów stanowiących podstawę rekrutacji), jak i w toku studiów. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się, okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, określone są w Regulaminie Studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich obowiązującym w UKEN oraz Uchwale 16/30.09.2019 Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 30 września 2019 roku w sprawie: określenia organizacji procedury potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Zgodnie z rozporządzeniami na Uczelni może (w miarę wolnych miejsc) zostać przyjęty student innej szkoły wyższej pod warunkiem kompatybilności efektów uczenia się na obu uczelniach. Decyzję o przyjęciu i uznaniu przedmiotów do zaliczenia, kursów i praktyk, podejmuje Dyrekcja Instytutu Socjologii, określając odpowiedni semestr oraz szczegółową analizę nie tylko efektów uczenia się, ale

i zgodności treści programu kształcenia, na której to podstawie Dyrekcja może podjąć decyzję o wskazaniu niezbędnych do uzupełnienia różnic programowych.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy dokonuje się głównie poprzez egzaminy pisemne oraz kolokwia, w tym egzaminy testowe jednokrotnego i wielokrotnego wyboru oraz egzaminy z pytaniami otwartymi, prace pisemne, projekty realizowane przez studentów samodzielnie lub w grupach, prezentacje, referat. Jeśli chodzi o weryfikację efektów w zakresie umiejętności i kompetencji, zarówno w ramach ćwiczeń jak i konwersatoriów oraz warsztatów są to przede wszystkim: zaliczenia pisemne i ustne, prezentacje, eseje, projekty i raporty. Najczęściej wykorzystywaną metodyką pracy na zajęciach oraz podczas przygotowania prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych była praca zespołowa, analiza np. danych statystycznych, instytucjonalna, systemowa, tekstów źródłowych, decyzji, praca projektowa, symulacje oraz gry decyzyjne, debaty (np. oksfordzka) oraz dyskusje, a także rozwiązywanie przypadków. Wyboru metod sprawdzania i oceniania osiągnięcia efektów uczenia się dokonują prowadzący poszczególnych przedmiotów. Karty kursów sprawdzane są przez Radę ds. Jakości Kształcenia dla kierunku socjologia. Zgodnie z §21 ust. 4 Regulaminu Studiów karty kursów powinny być przedstawione studentom najpóźniej na pierwszych zajęciach i zamieszczone na stronach internetowych Instytutu Socjologii nie później niż w pierwszym tygodniu po rozpoczęciu danego semestru.

Zasady oraz procedury dyplomowania są precyzyjne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Uregulowania dotyczące prac i egzaminów dyplomowych oraz ukończenia studiów zawarte są w §36-§46 Regulaminu Studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich obowiązującego w UKEN. Praca dyplomowa na kierunku socjologia w Instytucie Socjologii, który jest kierunkiem studiów zawierającym elementy praktyczne, zgodnie z §36 ust. 2 Regulaminu Studiów, powinna mieć charakter aplikacyjny, badawczy, projektowy lub oceniający praktykę w świetle teorii. Zakres tematyczny i merytoryczny obejmuje perspektywy teoretyczne i badawcze obecne w naukach socjologicznych. Ocenione przez zespół prace dyplomowe zawierają jasne określenie problemu badawczego, celu pracy, elementy konceptualizacji i operacjonalizacji, wyboru metod i technik badawczych, jak i doboru próby. Wykorzystywane są też metody i techniki funkcjonujące powszechnie w badaniach z zakresu nauk socjologicznych. Wiele prac operuje metodami jakościowymi, choć pojawiają się także prace wykorzystujące elementy metod ilościowych. Wybór tematów prac dyplomowych i problemów badawczych uwzględnia też zainteresowania studentów, choć w związku z kompetencjami i zainteresowaniami badawczymi promotorów. Ponadto, promotorzy często zachęcają studentów do projektowania badań własnych prowadzących do weryfikacji stawianych hipotez badawczych.

Na stronie internetowej Instytutu umieszczone są informacje dotyczące szczegółowych wymogów prac licencjackich i magisterskich na kierunku socjologia. Wymogi te doprecyzowują regulacje Regulaminu Studiów, pokazując szczegółowo, jaka powinna być struktura pracy, układ jej rozdziałów itp. Zgodnie z §37 ust.2 Regulaminu Studiów wyboru konkretnego tematu pracy dyplomowej dokonuje student w uzgodnieniu z promotorem. Tematy prac są corocznie opiniowane przez Radę ds. Jakości Kształcenia, co pomaga studentom (i promotorom) właściwie zaprojektować prace. Następnie tematy zatwierdza Rada Instytutu.

Zasady dotyczące weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów ocenianego kierunku efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają również bezstronność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnych odnoszących się do stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Studenci ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, na podstawie regulacji zawartych w Uczelni mają możliwość skorzystania z różnych form wsparcia w ramach adaptacji procesu dydaktycznego do indywidualnych potrzeb. Studenci: z niepełnosprawnościami; przewlekle chorujący; u których nagła choroba lub wypadek skutkują czasową niezdolnością do pełnego uczestnictwa w zajęciach; ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się i funkcjonowaniu – mogą wnioskować o przyznanie adaptacji na podstawie przedstawionej dokumentacji specjalistycznej (aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia lekarskiego, dokumentu z poradni psychologiczno-pedagogicznej). Każdy przypadek osoby ubiegającej się o przyznanie adaptacji rozpatrywany jest indywidualnie, zgodnie z ideą wyrównywania szans edukacyjnych oraz racjonalnego dostosowania do potrzeb wynikających z niepełnosprawności lub choroby przewlekłej. Adaptacje mogą dotyczyć w szczególności formy egzaminów, toku kształcenia, jak i środowiska fizycznego, w którym mają miejsce zajęcia dydaktyczne oraz badania naukowe.

Zgodnie z § 24 IV/2 Regulaminu studiów, w przypadku nieprzystąpienia do egzaminu lub zaliczenia w wyznaczonym terminie, student może ten egzamin lub zaliczenie ponownie zdawać wyłącznie jako egzamin poprawkowy lub zaliczenie poprawkowe, chyba że nieobecność na pierwszym terminie została usprawiedliwiona przez koordynatora przedmiotu. W uzasadnionych przypadkach Dziekan może jeden raz w ramach toku studiów wyrazić zgodę na wyznaczenie trzeciego terminu egzaminu z danego przedmiotu w trakcie tego samego roku akademickiego przed upływem terminu zaliczenia roku studiów.

Student ma prawo wglądu do ocenionej pracy pisemnej w terminie 14 dni od ogłoszenia wyników, z zastrzeżeniem, że w przypadku uzyskania w pierwszym terminie oceny niedostatecznej wgląd musi zostać umożliwiony przed egzaminem lub zaliczeniem poprawkowym z danego przedmiotu. Wyznaczane są co najmniej dwa terminy, w których możliwy jest wgląd do pracy. Podczas wglądu do pracy udostępniany jest studentowi w szczególności arkusz egzaminacyjny lub zaliczeniowy oraz praca studenta zawierająca udzielone odpowiedzi.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzi 24 pracowników badawczo-dydaktycznych – 14 osób w Katedrze Metodologii Badań i Komunikacji Społecznej oraz 11 w Katedrze Socjologii Kultury i Zmian Społecznych. Polityka kadrowa oraz stosowane w jej ramach procedury zatrudniania i awansowania pracowników badawczo-dydaktycznych pozwoliły na dynamiczny rozwój kadry. Nawiązano także współpracę ze specjalistami m.in. z dziedziny kryminologii i prawa, którzy prowadzą zajęcia w ramach specjalności. Od 2017 roku zatrudniono 11 osób. Obecnie w IS zatrudnionych jest na pełny etat 7 doktorów habilitowanych, profesorów uczelni oraz 18 doktorów. Awansowało 5 osób, uzyskując stopień doktora habilitowanego. Większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia posiada udokumentowany i aktualny dorobek naukowy w zakresie umożliwiającym prawidłową realizację zajęć oraz nabywanie przez studentów umiejętności i kompetencji. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Strukturę nauczycieli uzupełniają też inne osoby realizujące zajęcia. Wątpliwości nie budzi obsada zajęć. Osoby prowadzące je posiadają kompetencje i doświadczenie gwarantujące osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Struktura kadry zapewnia możliwości rozwoju kierunku. Część nauczycieli prowadzi aktywną działalność naukową (publikacyjną), a część posiada znaczące doświadczenie praktyczne zdobyte poza uczelnią. Badania realizowane przez nauczycieli oscylują wokół takich zjawisk i procesów społecznych jak: cyfryzacja i komunikacja językowa w przestrzeni wirtualnej; kultura polityczna i wzory partycypacji politycznej młodych obywateli w Polsce i Europie; szkolnictwo zawodowe, wsparcie osób młodych, w tym pozostających poza sferą zatrudnienia i edukacji, rynek pracy i edukacja, praca kreatywna i design, przemiany kulturowe i tożsamości współczesnych społeczeństw, w tym m.in. religii, etniczności i wielokulturowości; procesy migracji międzynarodowych, przemiany małżeństwa i rodziny we współczesnym społeczeństwie polskim, system wartości i najważniejsze cele życiowe młodego pokolenia. Ponadto kadra publikuje w prestiżowych czasopismach takich jak „Studia Socjologiczne”, „Przegląd Socjologii Jakościowej”, „Kultura Współczesna”, „Creativity Studies”, „Review of Religious Research”, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne”, „International Journal of Science Education”, „Journal of Baltic Studies” czy „Memory Studies”. Wiele spośród tych czasopism ma interdyscyplinarny charakter, odzwierciedlając tym samym wszechstronność kadry badawczo-dydaktycznej. Inne koncentrują się na wybranej dziedzinie specjalizacji pracowników, np. socjologii sztuki i designu, socjologii religii czy socjologii polityki. Pracownicy IS zredagowali ponadto i wydali monografie, które publikowane były przez prestiżowe wydawnictwa takie jak Scholar, Nomos, Springer International Publishing, Palgrave Macmillan czy Routledge

Doświadczenie dydaktyczne zdobywali nauczyciele, zdobywając jednocześnie wykształcenie oraz pracując na uczelniach w Polsce, a także uzupełniając wykształcenie poprzez studia podyplomowe oraz szkolenia.

Kompetencje dydaktyczne są poparte również wieloletnim doświadczeniem w prowadzeniu zajęć, promowaniu oraz recenzowaniu prac dyplomowych. Kadra ma przygotowanie do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co znalazło swe odzwierciedlenie w trakcie pandemii. Została również przeszkolona w zakresie pracy ze studentami z niepełnosprawnościami.

Nauczyciele akademicy są zatrudniani w drodze konkursowej. Kryteria uwzględniają dorobek naukowy (publikacje, projekty) oraz kompetencje i osiągnięcia dydaktyczne kandydatów (m.in. doświadczenie dydaktyczne, znajomość języka angielskiego, kompetencje kierunkowe, staże).

Uczelnia stwarza warunki do rozwoju naukowego i kompetencji dydaktycznych poprzez system ocen i motywacji, który obejmuje: ocenę każdego pracownika w obszarach: działalności naukowej i kształcenia kadry, działalności dydaktycznej oraz działalności praktycznej. Oceny dokonywane są przez kierowników katedr, Rektora, Prorektora, a także studentów. Bieżąca ocena zajęć dydaktycznych jest dokonywana przez studentów (w formie ankiety) oraz oceny hospitacji zajęć dokonywanych przez kierownika właściwej katedry.

Kadra rozwija swoje kompetencje dydaktyczne, naukowe i praktyczne poprzez udział w konferencjach naukowych, szkoleniach, wizytach studyjnych. Na Uniwersytecie istnieje system wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego i podnoszenia kompetencji dydaktycznych, regulowany rozporządzeniami Rektora. Jednym z jego elementów jest system motywacyjny pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych (Działanie IDUB-04 Excellent Motivation) służący wspieraniu i wyróżnianiu pracowników, których osiągnięcia naukowe mają zasadniczy wpływ na wyniki ewaluacji

działalności naukowej oraz rozwój Uniwersytetu. W jego ramach istnieje możliwość uzyskania dodatkowego wynagrodzenia motywacyjnego będącego w dyspozycji Rektora. Przyznawane są ponadto nagrody jubileuszowe i nagrody Rektora. W ostatnich latach dodatki motywacyjne oraz nagrody za wyróżniające osiągnięcia w pracy naukowej otrzymało kilku pracowników Instytutu. Nauczyciele akademicy otrzymują wsparcie od Uczelni w zakresie udziału w szkoleniach, organizowania konferencji i wspierania publikacji uczelnianych.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Nauczyciele posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe, a także kompetencje dydaktyczne do prowadzenia zajęć. Obciążenie prowadzonymi zajęciami jest prawidłowe. Wszyscy członkowie kadry byli przygotowani do prowadzenia zajęć zdalnych. Kadra jest oceniana przez studentów, hospitowana i oceniana w ustawowych terminach. Kadra ma możliwości podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych, naukowych i praktycznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu studiów na kierunku socjologia (na studiach I i II stopnia) i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, a także prowadzenie badań naukowych z dyscypliny socjologii i udział studentów w badaniach naukowych. Jednostka zapewnia dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej i wykorzystuje ją w procesie kształcenia.

Rozmiar bazy (liczba i wielkość sal wykładowych i seminaryjnych, liczba komputerów w pracowni komputerowej, zasoby biblioteki, liczba miejsc w czytelni, przepustowość sieci) umożliwia przygotowanie studentów I stopnia do prowadzenia badań, a studentów II stopnia do udziału w badaniach oraz jest bardziej niż adekwatny wobec liczby studentów. Tym samym należy stwierdzić, że Instytut Socjologii dysponuje możliwościami infrastrukturalnymi pozwalającymi powiększyć grono swych studentów. Baza dydaktyczna jest zasadniczo bezpieczna pod względem przepisów BHP. Instytut Socjologii znajduje się w budynku głównym UKEN przy ulicy Podchorążych 2. Instytut dysponuje łącznie dziewięcioma salami dydaktycznymi. Wszystkie sale wyposażone są w projektory multimedialne oraz tablice suchościeralne, ponadto nowoczesna, wyposażona dodatkowo w laptop sala numer 306 posiada wszelkie udogodnienia konferencyjne. Wszystkie sale ćwiczeniowe zorganizowane są w układzie ułatwiającym prowadzenie zajęć warsztatowych lub w układzie typowym do ćwiczeń audytoryjnych. Instytut do swojej dyspozycji ma również jedną bardzo dużą salę na parterze budynku, którą dzieli z Instytutem Neofilologii – sala nr 30 z 83 miejscami.

Zajęcia praktyczne realizowane są głównie w wykorzystującym infrastrukturę Jednostki zespołu realizacji badań, natomiast praktyki zawodowe w otoczeniu społecznym w warunkach właściwych z uwagi na cele i założone efekty kształcenia. Sale wyposażone są w sposób umożliwiający sprawne prowadzenie zajęć wykładowych, konwersatoryjnych i ćwiczeniowych – zarówno w aspekcie infrastrukturalnym (umeblowanie w tym możliwość reorganizacji na potrzeby pracy grupowej czy warsztatów), przestronność sal, dobry stan pomieszczenia, jak i telekomunikacyjnym (dostęp do Internetu, projektory multimedialne, komputery stacjonarne i możliwość skorzystania z własnego komputera wykładowcy). Do dyspozycji studentów ocenianego kierunku pozostaje pracownia komputerowa (sala 320) wyposażona w 15 stanowisk dla studentów oraz stanowisko dla nauczyciela. Sala komputerowa wyposażona jest w specjalistyczny program PS IMAGO PRO. Tym samym Instytut dysponuje możliwością 90 instalacji na komputerach uniwersyteckich oraz 250 instalacji na komputerach prywatnych studentów i pracowników. Wykorzystywane obecnie przez Instytut Socjologii moduły to IBM SPSS StatFsztuistics Base - IBM SPSS Custom Tables - IBM SPSS Regression - IBM SPSS Advanced Statistics. Do dyspozycji studentów oraz pracowników znajduje się ponadto 10 licencji oprogramowania służącego badaniom jakościowym QDA MINER. Instytut Socjologii korzysta także z aplikacji ankietowej LIME SURVEY, która wykorzystywana jest między innymi do przeprowadzania ankiet ewaluacyjnych wśród studentów.

Do dyspozycji studentów socjologii pozostaje Biblioteka Główna. Zarówno studenci, jak i wykładowcy mają pełny dostęp do katalogu komputerowego, który rejestruje księgozbiór Biblioteki Głównej, jak i bibliotek dziedzinowych. Dostępny jest również tradycyjny katalog alfabetyczny, wykazujący pozycje nieopracowane elektronicznie. Sieć dysponuje bardzo bogatym księgozbiorem z dziedziny socjologii w liczbie egzemplarzy zapewniającej studentom swobodny dostęp. Biblioteka udostępnia zasoby informacji naukowej zarówno w formie tradycyjnej jak i elektronicznej. Składają się na nie książki w postaci papierowej obecnie 560 266 vol. w całym systemie oraz 357 481 vol. w Bibliotece Głównej. Studenci posiadają również dostęp do bazy czasopism – obecnie około 44 057 tytułów w całym systemie, w tym wiele tytułów poświęconych socjologii. Studenci posiadają ponadto nieograniczony dostęp do pełnotekstowych oraz bibliograficznych baz danych o zasięgu międzynarodowym zakupionych w ramach licencji krajowej, wśród których dla socjologów szczególnie pomocne są Academic Search Ultimate, ERIC, MasterFILE Premier (dostępne na platformie EBSCOhost) oraz Science Direct, SPRINGER, ProQuest i Web of Science. Są one dostępne (bez logowania) z komputerów sieci uczelnianej oraz (po zalogowaniu się na platformie PulseSecure) z komputerów domowych

użytkowników. Dla studentów dostępne są ponadto elektroniczna czytelnia pełnotekstowych książek Ibuk Libra PWN (obecnie blisko 5989 publikacji, w tym podręczniki akademickie z socjologii) oraz Repozytorium UKEN, którego celem jest gromadzenie i upowszechnienie dorobku naukowego pracowników oraz promowanie badań naukowych prowadzonych w Uniwersytecie (10 586 dokumentów).

Pomieszczenia dydaktyczne, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne, są w całości objęte zasięgiem uniwersyteckiej sieci bezprzewodowej, zapewniającej wolny od ograniczeń czasowych i ilościowych dostęp do sieci internetowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz stwarza warunki do pełnowartościowego uczestnictwa w procesach dydaktycznych. Wśród udogodnień wspomnieć należy: wózek inwalidzki, przenośne podesty, podjazdy dla wózków inwalidzkich, ramiona wspomagające w toaletach oraz sprzęt: ekrany i klawiatura komputerowa Braille'a, komputery z oprogramowaniem dla słabowidzących, telewizor na stelażu do podglądu wykładów w miejscach gdzie nie ma dojazdu dla wózków inwalidzkich, laptop z programem dla słabowidzących, rzutniki multimedialne do wypożyczania przez osoby z niepełnosprawnością.

W okresie pandemii i przechodzenia na tryb zdalny, Uczelnia zapewniła pełny dostęp do infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. W salach wykładowych zainstalowano sprzęt umożliwiający prowadzenie zajęć w trybie hybrydowym.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uniwersytet Komisji Edukacji Naukowej w Krakowie dysponuje dobrze wyposażoną infrastrukturą dydaktyczną, która jest zgodna z potrzebami procesu dydaktycznego. Infrastruktura informatyczna spełnia współczesne standardy. Uczelnia posiada bardzo dobrze wyposażoną bibliotekę, godziny otwarcia oraz udogodnienia dla użytkowników zapewniają warunki do komfortowego korzystania z jej zasobów w formie tradycyjnej i cyfrowej. Obecna infrastruktura w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnością w pełni pozwala na ich udział w kształceniu oraz korzystaniu z zasobów bibliotecznych i technologii informacyjno-komunikacyjnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Instytucje, z którymi współpracuje Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w ramach kształcenia na kierunku socjologia, prezentują zróżnicowane profile działalności, ich zakres i zasięg. Pokrywają się one z samym kierunkiem i oferowanymi na kierunku specjalnościami. Obejmują one: zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, ściganie przestępstw; wsparcie dla osób potrzebujących, w tym osób starszych i niepełnosprawnych; promocję kultury, organizacja wydarzeń artystycznych; działania na rzecz społeczeństwa obywatelskiego; monitorowanie procesów sądowych, działania na rzecz transparentności i sprawiedliwości; usługi konsultingowe i badawcze o zasięgu krajowym, wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności; projekty społeczne, wsparcie dla lokalnych inicjatyw.

Zróżnicowanie podmiotów, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodne z dyscypliną lub dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany i pokrywa się z celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego na kierunku socjologia ma charakter systematyczny i jest zróżnicowana, co przejawia się w prowadzonych formach współpracy, takich jak:

- realizacja wizyt studyjnych w różnych instytucjach pozwala studentom na zdobywanie doświadczeń w różnych obszarach działalności społecznej, gospodarczej i kulturalnej;
- prowadzenie zajęć przez specjalistów posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza systemem szkolnictwa wyższego i ich udział w weryfikacji efektów uczenia się;
- systematyczne monitorowanie losów absolwentów oraz analiza potrzeb rynku pracy pozwalają na ciągłe dostosowywanie programu studiów do aktualnych trendów;
- pozyskiwanie opinii od podmiotów zewnętrznych na temat programu kształcenia;
- angażowanie studentów w realizację badań, co daje im możliwość zdobycia doświadczenia badawczego i wdrożeniowego.

Z częścią współpracujących podmiotów zawarto umowy o współpracy, które ułatwiają kontaktowanie się z nimi w sprawach bieżących oraz umożliwiają studentom poszukiwanie i podejmowanie praktyk.

Współpraca UKEN na kierunku socjologia z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest elementem rozwijania i doskonalenia jakości kształcenia, który – ze względu na specyfikę kierunku, tj. szerokie możliwości angażowania studentów w działania z zakresu badań społecznych w różnych obszarach oraz lokalizację Uczelni w jednej z największych polskich metropolii – stanowi pole do dalszego rozwoju i doskonalenia tej współpracy.

Na Uczelni przeprowadzonych zostało kilka działań o charakterze akcyjnym, np. projekt „Uczelnia najwyższej jakości – UP to the top”: zainicjowano spotkanie „Okragły stół” z udziałem potencjalnych pracodawców, studentów i absolwentów, które pozwoliło na ocenę programu studiów i jego adekwatność względem potrzeb rynku pracy. W wyniku dyskusji wypracowano rekomendacje dotyczące zmian w programie kształcenia.

Współpraca UKEN na kierunku socjologia z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest prowadzona w stopniu spełniającym minimalne wymagania jakościowe, jednak istnieje potencjał do dalszego rozwoju i dostosowywania oferty edukacyjnej do ciągle zmieniających się wymagań rynku pracy i społeczeństwa.

Udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów, był zapewniony także w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Na kierunku socjologia prowadzonym na UKEN nie są prowadzone regularne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Obecnie prowadzone działania mają raczej charakter deliberacyjny niż analityczny w odniesieniu do efektywności i poprawności doboru instytucji współpracujących oraz form tej współpracy. Na podstawie analizy stanu faktycznego należy stwierdzić, że ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma formę nieusystematyzowanej, niesformalizowanej ewaluacji. Uczelnia nie poddaje ocenie poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Formy, zakres, poziom i jakość współpracy mają charakter raczej reaktywny – współpraca jest prowadzona w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do istnienia kierunku, a nie jego rozwoju. Zdiagnozowany stan rzeczy uzasadnia sformułowanie zaprezentowanych poniżej rekomendacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, są zgodne z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy: organizacji praktyk, staży, wolontariatów, wizyt studyjnych, realizacji prac etapowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, w tym weryfikacji efektów uczenia się, analiz potrzeb rynku pracy.

Formy te są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się (poza praktykami).

Zapewniony był udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Na ocenianym kierunku okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, które mają umożliwić ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, są prowadzone w sposób niesformalizowany, niesystematyczny i nieustandaryzowany. Jednocześnie, ze względu na bliskie relacje przedstawicieli uczelni z reprezentantami otoczenia społeczno-gospodarczego, na potrzeb rozwoju kierunku są pozyskiwane informacje, które prowadzą do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się rozwój prowadzonej współpracy w odniesieniu do szerokości współpracy. Chociaż współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest zróżnicowana, istnieje istotny potencjał do jej rozszerzenia o nowe obszary działalności oraz dodatkowe sektory gospodarki.

2. Rekomenduje się rozwój prowadzonej współpracy w odniesieniu do rozwoju współpracy w zakresie weryfikacji efektów uczenia się. Uczelnia angażuje ekspertów zewnętrznych i organizuje praktyki, możliwe jest wzmocnienie i podniesienie jakości tej współpracy, tak by jeszcze lepiej odpowiadał on na potrzeby rynku pracy.

3. Rekomenduje się rozwój prowadzonej współpracy w odniesieniu do promocji i zwiększania widoczności efektów współpracy. Podkreślanie i lepsze eksponowanie projektów, badań i inicjatyw realizowanych w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym mogłoby przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności kierunku socjologia, zarówno wśród przyszłych studentów, jak i pracodawców.

4. Rekomenduje się rozwój prowadzonej współpracy w odniesieniu do personalizacji ścieżek kariery w powiązaniu z praktykami obowiązkowymi, nieobowiązkowymi, stażami i wizytami studyjnymi, poprzez wzmocnienie indywidualnego podejścia do planowania ścieżek kariery studentów, w tym jeszcze lepsze dopasowanie praktyk i staży do ich efektów uczenia się i funkcjonowania studentów na zawodowym rynku pracy (jako socjologów).

5. Rekomenduje się rozwój prowadzonej współpracy w odniesieniu do zwiększenia interaktywności kształcenia poprzez rozwój metod dydaktycznych opartych na case study, symulacjach, projektach grupowych z realnymi problemami, które mogłyby być jeszcze bardziej wykorzystywane w procesie kształcenia.

Rekomendowane rozwiązanie polega na opracowaniu macierz współpracy odnoszącą się do branż i podmiotów, a także efektywności, zakresów i celów realizowanej i ewentualnie planowanej

współpracy. Na tej podstawie możliwa będzie ewaluacja dotychczasowej współpracy oraz formułowanie planów, które pozwolą rozwijać obecne i nowe obszary kooperacji, ale także identyfikować ograniczenia współpracy, która nie przynosi oczekiwanych efektów. Wyniki świadomie prowadzonej, rzetelnej ewaluacji prowadzić mogą do identyfikacji działań sprzyjających osiągnięciu również strategicznych celów związanych ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W konsekwencji będzie wpływać na utrzymanie pozytywnego wizerunku i marki Uczelni oraz wzmocnienie pozycji kierunku w świadomości kandydatów, studentów i interesariuszy zewnętrznych, a co za tym idzie - prowadzić do pogłębienia i poszerzenia form współpracy, które przekładają się na doskonalenie jakości kształcenia, ergo pozycji konkurencyjnej Uczelni i jej absolwentów.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na kierunku socjologia kształcenie realizowane jest w języku polskim. W programie studiów uwzględniono zajęcia służące umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, tj. lektoraty językowe, kursy fakultatywne w języku obcym (odnoszące się do zagadnień społeczno-kulturowych, analizowanych z perspektywy socjologii i nauk społecznych). Są to także kursy fakultatywne w ramach translatorium językowego umożliwiające naukę specjalistycznej terminologii w języku obcym, czy kursy fakultatywne w ramach programu Erasmus+ kierowane do studentów zagranicznych, ale dostępne też dla studentów ocenianego kierunku studiów.

Proces umiędzynarodowienia znalazł swoje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2023-2030. Zgodnie z nią jednym z istotnych celów Uczelni jest wzrost poziomu umiędzynarodowienia Jednostki (cel 1.5.). W Instytucie Socjologii, gdzie realizowany jest oceniany kierunek proces umiędzynarodowienia przybiera różne formy/działania – od profilowania programu studiów, w którym uwzględnia się kursy w językach obcych (dla studentów polskich, jak i zagranicznych), poprzez współpracę z zagranicznymi ośrodkami badawczo-dydaktycznymi i placówkami badawczymi, czy też uczestnictwo w międzynarodowych projektach badawczych, udział w międzynarodowych inicjatywach konferencyjnych, aż po działalność promującą mobilność pracowników i studentów.

Instytut Socjologii proponuje studentom zagranicznym kursy obejmujące szeroki zakres tematyczny: od zagadnień filozoficznych, społecznych przez psychospołeczne, a także należące do dziedziny kognitywistyki. Wszystkie kursy zostały ułożone w moduły wymagane programem Erasmus+. W Biurze Współpracy Międzynarodowej dostępne są informacje o zagranicznych placówkach współpracujących z Instytutem, takich jak np. University of Barcelona, Université de Nantes, Vilnius Pedagogical University, İstanbul University.

Wyjazdy zagraniczne polskich studentów Instytutu odbywają się przede wszystkim w ramach programu Erasmus+. W okresie od 2018 r. na wyjazd zdecydowało się 12 osób. Natomiast liczba studentów zagranicznych wybierających Instytut to ogółem od 2018 roku 25 osób.

Pracownicy kierunku Socjologia biorą aktywny udział w międzynarodowym życiu akademickim oraz aktywnie uczestniczą w międzynarodowych wydarzeniach naukowych i pracach badawczych. Ta

współpraca i zaangażowanie przekładają się na realne efekty, jakimi są publikacje w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym, moderowanie oraz aktywny udział w międzynarodowych konferencjach, współpraca w grantach badawczych o zasięgu międzynarodowym. Pracownicy Instytutu Socjologii w rolach koordynatorów, kierowników oraz ekspertów uczestniczą w różnych projektach, np.: projekt „Dual. Ponadnarodowa współpraca w kierunku kształcenia w placówkach szkolenia i kształcenia zawodowego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020” będący współpracą finansowaną ze środków unijnych; projekt „Immigrantopolis” o charakterze artystyczno-naukowym, mający na celu ukazanie obecności imigrantów w przestrzeniach miast, przy współpracy dotArt Cultural Association z Włoch; projekt „Cultural Heritage as a Source of Societal Well-being in European Regions – ESPON HERIWELL” przy współpracy z ESPON, European Regional Development Fund, UE Found; projekt „Program Visegrad Fund Strategic Grants” dotyczący badań nad społecznymi efektami pandemii; projekt we współpracy z Instytutem Polskim i Biurem Promocji Nauki “PoISCA” PAN oraz placówkami w krajach europejskich m.in. Belgią; projekt „Program NAWA UrgencyGrants”.

Nauczyciele uczestniczą również w wielu wydarzeniach konferencyjnych, m.in.: International Society for the Sociology of Religion, International Network for the Study of Science and Belief in Society, Annual Meeting of the American Historical Association, NORDSCI International Conference on Social Sciences, International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts. Oprócz wyjazdów i grantów, pracownicy Instytutu są również czynnymi członkami wielu międzynarodowych towarzystw i organizacji naukowych, tj. International Sociological Association (ISA), European Sociological Association (ESA), British Sociological Association (BSA), International Study of Religion in Eastern and Central Europe Association (ISORECEA), International Association for Media and History (IAMH). Ważnym elementem umiędzynarodowienia jest także aktywność publikacyjna pracowników kierunku Socjologia, których publikacje znajdują się między innymi w takich periodykach, jak: Sociology of Religion, The Polish Review, Creativity Studies czy Sustainability.

Warto wspomnieć, iż w Instytucie Socjologii powołany jest Pełnomocnik ds. Umiędzynarodowienia oraz Koordynator ds. Programu Erasmus+.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Pracownikom i studentom stwarza się możliwości rozwoju aktywności międzynarodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studentom na kierunku socjologia Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie zapewnia się kompleksowe wsparcie o stałym charakterze. Wsparcie studentów realizuje się poprzez dobrze zorganizowaną strukturę wsparcia studentów w sprawach administracyjno-organizacyjnych i naukowo-dydaktycznych, zapewniając przy tym rozwój artystyczny, zawodowy, naukowy i społeczny działając przy tym inkluzyjnie dla wszystkich osób studiujących.

Studenci kierunku socjologia na początku roku akademickiego na I roku studiów licencjackich i magisterskich zapraszani są na spotkanie z opiekunem kierunku, na którym omawiane są różne metody wsparcia oferowane przez Uczelnię, np. procedury zgłaszania kwestii potrzebujących rozwiązania oraz możliwości otrzymania wsparcia materialnego.

Studenci kierunku socjologia mogą korzystać z biblioteki Nauk Społecznych oraz z Biblioteki Głównej. Pierwsza z nich zapewnia swobodny dostęp do księgozbiorów oraz czytelnię, w której mogą odbywać się spotkania kół naukowych oraz studenci mogą spędzać wolny czas. Pracownicy biblioteki służą pomocą przy przygotowaniu bibliografii prac dyplomowych oraz prowadzą szkolenia przeznaczone dla seminarzystów i nowych użytkowników biblioteki. Biblioteka Główna poza obszerniejszym księgozbiorem oferuje też stanowiska komputerowe wraz ze skanerami, które umożliwiają digitalizację potrzebnych treści.

Na uczelni działa Koordynator ds. Erasmus+, który drogą mailową informuje opiekunów kierunku o bieżących kwestiach związanych z wymianą międzynarodową. Wszystkie aktualności są również publikowane na stronie internetowej, a bieżącego wsparcia udziela studentom koordynator wyjazdów i Biuro Współpracy Międzynarodowej.

Uczelniane Biuro Karier odpowiada za pomoc studentom w wejściu na rynek pracy. Biuro prowadzi spotkania dotyczące oferowanej pomocy. Co więcej biuro jest nastawione przede wszystkim na indywidualną pomoc. Student może umówić się na spotkanie, na którym po zrozumieniu potrzeb i oczekiwań studenta, przygotowywane są oferty pracy/staży/praktyk, którymi może być zainteresowany. Student otrzymuje również wskazówki mające na celu wsparcie go w samodzielnym wejściu na rynek pracy. Biuro przesyła mailowo informacje o zbliżających się konferencjach zewnętrznych oraz promuje krakowski targi pracy. Opracowuje również listę instytucji, w których można uzyskać praktyki.

Do dyspozycji studentów jest Centrum Obsługi Studenta, które otwarte jest od poniedziałku do piątki i w większość sobót. Terminy dostosowane są dla studentów studiujących stacjonarnie oraz niestacjonarnie. Pracownicy na bieżąco monitorują sytuację studentów i reagują, gdy uznają to za stosowne. Studenci mogą także uzyskać poradę, gdzie na uczelni poprosić o określoną formę wsparcia w sekretariacie Instytutu Socjologii. Studenci bardzo doceniają pomoc, którą oferują pracownicy podkreślając traktowanie jednostkowe i możliwość umówienia się na spotkanie po godzinach

oficjalnego zamknięcia centrum. Dodatkowo, opiekun kierunku Socjologia oferuje pomoc studentom w rozwiązywaniu bieżących kwestii i problemów, przeprowadza także rozmowy na temat oferowanego wsparcia, jego poziomu i potrzeb studentów. Dla pracowników instytutu organizowane są szkolenia mające na celu rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie w zakresie kontaktu ze studentami.

Studenci chcący rozwijać się naukowo mogą udzielać się w ramach Socjologicznego Koła Naukowego. Przedstawiciele koła naukowego organizują wydarzenia takie jak dyskusje czy wykłady, przygotowują granty, współorganizują konferencje, jak i uczestniczą w konferencjach naukowych. Studenci są informowani o działalności Koła Naukowego na pierwszym spotkaniu z opiekunem kierunku oraz drogą elektroniczną: informacje są przysyłane na skrzynkę mailową. Poza kołem naukowym, Instytut Socjologii organizował obozy badawcze do których współtworzenia zapraszał studentów, których raporty badań były następnie publikowane w mediach. Dla studentów istnieje również możliwość rozwijania się naukowo poza organizacjami, w tym pisanie artykułów naukowych. Co więcej, na uczelni studenci wybitni mogą starać o przyznanie grantu rektorskiego.

Oprócz wsparcia naukowego, uczelnia oferuje również pomoc studentom zmagającym się z wykluczeniem elektronicznym oferując korzystanie z sal komputerowych wyposażonych w sprzęt audiowizualny w czasie zajęć zdalnych. Studenci mają również możliwość wypożyczenia sprzętu w celu realizacji zajęć z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Ponadto każdy student I roku musi przejść 3 obowiązkowe kursy online związane z BHP, własnością intelektualną i działaniem biblioteki. Podczas kursów student zostaje zapoznany z funkcjonowaniem platform do kształcenia na odległość, z których korzystać będzie podczas dalszej realizacji programu studiów.

Uniwersytet oferuje studentom możliwości rozwoju na wielu płaszczyznach. Studenci chcący rozwijać swoje pasje sportowe mają taką możliwość dzięki Akademickiemu Związkowi Sportowemu. W ramach działalności kulturowej na Uczelni działają m. in. Chór Mieszany Educatus, Orkiestra Symfoniczna Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej i Klub Studentów Bakałarz. Działalność organizacyjna studentów polega głównie na zaangażowaniu się w organizacje, takie jak Niezależne Zrzeszenie Studentów oraz w Samorząd Studencki na poziomie wydziałowym lub międzyuczelnianym. Organizacje studenckie są odpowiednio wspierane finansowo, organizacyjnie i merytorycznie.

Na uczelni formą docenienia najaktywniejszych studentów są nagrody studenta miesiąca i studenta roku. Student wyróżniający się swoją aktywnością naukową, organizacyjną, sportową czy artystyczną może ubiegać się o przyznanie takiej nagrody. Laureaci konkursu Student miesiąca i z nich wybrany student roku, otrzymują nagrodę pieniężną w ramach gratyfikacji ich działań.

Na Uniwersytecie wsparcie dostosowano do różnych grup studentów, w tym studentek w ciąży, studentów będących rodzicami, studentów z niepełnosprawnościami, studentów zagranicznych i studentów pracujących. Wśród form wsparcia można wyróżnić możliwość indywidualizacji organizacji studiów lub planu studiów. Odpowiednie zapisy regulaminu studiów stanowią o zasadach dostosowania kształcenia, a każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie. W ramach systemu wsparcia zwracana jest też uwaga na potrzeby studentów w kryzysie psychicznym. Materialne wsparcie studentów obejmuje stypendium socjalne, stypendium rektora, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, stypendia ministerialne oraz zapomogi. Na uniwersytecie podjęto działania nakierowane na wsparcie studentów z Ukrainy studiujących na UKEN, dla tych studentów istnieje możliwość otrzymania zapomogi oraz wsparcia psychologicznego.

Na uczelni działa Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, z którego pomocy studenci mogą skorzystać aby ubiegać się m. in. o indywidualny lektorat z języka obcego, asystenta dydaktycznego, zmianę formy

egzaminu, przedłużenie czasu trwania egzaminu, tłumacza języka migowego, kurs orientacji w przestrzeni, dostosowywanie materiałów dydaktycznych, alternatywne formy zajęć z wychowania fizycznego, zastosowanie podczas zaliczenia i egzaminu odpowiednio wyposażonych i specjalistycznych urządzeń technicznych, a także możliwość otrzymywania materiałów dydaktycznych w postaci elektronicznej przed zajęciami. Dodatkowo strony internetowe Uczelni i Instytutu są dostosowane do potrzeb osób niedowidzących. Pracownicy administracyjni i dydaktyczni wzięli udział w projekcie, którego celem jest zapobieganie dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami. Pracownicy Instytutu są uwrażliwieni na kwestię zdrowia psychicznego studentów i w razie potrzeby oferują im wzmożoną opiekę i pomoc np. w indywidualnym ustaleniu terminu zaliczenia.

Studenci już na pierwszym spotkaniu organizacyjnym informowani są o procedurach zgłaszania skarg i wniosków. Student chcący zgłosić jedno bądź drugie najpierw zgłasza się do starosty swojego kierunku, który następnie przekazuje sprawę opiekunowi roku, student może również bezpośrednio zgłosić się do opiekuna. Nierozwiązaną sprawą zajmuje się następnie Dyrektor Instytutu i kolejno Prorektor ds. Studenckich i Rektor, a na każdym etapie można skorzystać z dodatkowej pomocy pracowników administracyjnych. Co istotne, przy Samorządzie Studenckim działa Rzecznik Praw Studenta, z którego pomocy również można skorzystać w celu pozostania anonimowym. Jest również możliwość poinformowania anonimowo Samorządu Studenckiego o swojej sprawie za pośrednictwem anonimowej skrzynki, która dostępna jest dla wszystkich studentów przy siedzibie Samorządu Studenckiego.

Działania informacyjne i edukacyjne związane z bezpieczeństwem studentów oraz zapobieganiem wszelkim formom dyskryminacji i przemocy prowadzi Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania, w którego kompetencjach leży przede wszystkim inicjowanie, promowanie i prowadzenie działań systemowych na rzecz równego traktowania. Oprócz tego działa również Rektorska Komisja ds. Równego Traktowania, której jednym z głównych zadań jest podejmowanie działań na rzecz upowszechniania wiedzy w zakresie przestrzegania zasad równego traktowania, w szczególności w formie spotkań lub szkoleń. Zarówno Pełnomocnik jak i Komisja biorą udział w procedury reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom. Procedura opiera się na skierowaniu przez Rektora skargi do Komisji za pośrednictwem Pełnomocnika, a następnie na podstawie wydanej opinii Komisji i stanowiska Pełnomocnika, Rektor podejmuje decyzję o dalszych krokach, którymi mogą być skierowanie skargi do mediacji, przekazanie sprawy Rzecznikowi dyscyplinarnemu, niepodjęcie żadnych czynności lub w przypadku pracownika Uczelni, rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Samorząd Studencki jest pod opieką właściwego Prorektora. Samorząd otrzymuje budżet do podziału z innymi organizacjami studenckimi. Uczelnia chętnie wspiera inicjatywy oraz projekty samorządu poprzez wsparcie materialne oraz udostępnienie infrastruktury. Przedstawiciele samorządu aktywnie działają w gremiach uczelni, w tym w senacie oraz w komisjach senackich, gdzie wybierani są co 2 lata. Uczestniczą aktywnie podczas tworzenia oraz korygowania dokumentów związanych z kształceniem czy pomocą materialną.

Przeglądy oferowanego na uczelni i w instytucie wsparcia studentów w procesie uczenia się realizuje się głównie poprzez rozmowy ze studentami. Dodatkowo, studenci mają możliwość bieżącego udziału w ewaluacji Uczelni zgłaszając do odpowiednich działów swoje spostrzeżenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku Socjologia na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie jest prowadzone kompleksowo w zakresie dydaktycznym, materialnym i administracyjnym. Oferowane wsparcie jest adekwatne do potrzeb studentów, skupiając się na ich indywidualności, zapewniając równy dostęp do procesu kształcenia wszystkich grup studenckich. Wsparcie uwzględnia również przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy. Obsługę administracyjną dostosowano do potrzeb studentów kierunku socjologia. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów, wspierając ich merytorycznie. Na uczelni przewidziano formy motywowania studentów do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce oraz nagradzania studentów wybitnych za ich działania. Uczelnia wspiera rozwój naukowo-badawczy oraz zapewnia możliwość zaangażowania w organizacje studenckie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacja

Rekomenduje się wprowadzenie systemu okresowego zbierania danych na temat form wsparcia oferowanych przez uczelnie, w których każdy student będzie mógł dokonać oceny.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie udostępnia publicznie informacje o studiach dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. W celu zapewnienia pełnego dostępu dla interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych umieszczono informacje na stronie internetowej. Strona dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wśród udogodnień można wymienić możliwość zmiany wielkości czcionki czy zwiększenie kontrastu. Treści zawarte na stronie są również przetłumaczone na język angielski. Uczelnia umożliwia również połączenie się z tłumaczem języka migowego przez stronę internetową.

Strona internetowa podzielona jest na kategorie, umożliwiając swobodne poruszanie się po jej treściach. Na stronie umieszczone są informacje o nauce oraz współpracy, dzięki którym interesariusze mają dostęp do aktualności naukowych oraz informacji o projektach, i ofercie usług komercyjnych. Dla kandydatów na studia poświęcona jest osobna zakładka, w której znajdują się wszystkie informacje dotyczące rekrutacji, w tym warunki przyjęcia na studia, kryteria kwalifikacji kandydatów oraz terminarz rekrutacji. Sprawom studenckim przeznaczona jest osobna zakładka zawierająca przede wszystkim informacje o aktualnościach, opłatach za studia, organizacjach studenckich i jednostkach wsparcia funkcjonujących na Uniwersytecie. Ostatnia z ogólnodostępnych zakładek znajdująca się na stronie jest przeznaczona dla pracowników, gdzie znaleźć można m.in. oferty pracy i organizacje pracownicze.

Szczegółowe informacje na temat kształcenia można znaleźć na podstronie Instytutu Socjologii. Już na etapie aplikowania, potencjalni studenci mają możliwość zapoznania się z aktualnym programem, planem studiów oraz kartami zajęć. Program studiów kierunku socjologia określa kompetencje oczekiwane od kandydatów, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, a plan opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji. W kartach kursów można zapoznać się z informacjami o efektach uczenia się. Wśród dostępnych publicznie informacji można znaleźć również zasady dyplomowania oraz charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego. Co warte podkreślenia, na stronie internetowej instytutu w zakładce „Student” znajduje się „Studenckie A... B... C...” czyli poradnik dla studentów opisujący najważniejsze zagadnienia związane z funkcjonowaniem uczelni oraz oferowanym przez uczelnię wsparciem w procesie uczenia się.

Informacje dotyczące kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dostępne są w Zarządzeniach Rektora i Zarządzeniach Prorektora, które są udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej uczelni. Wsparcie techniczne kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oferuje Dział Obsługi Informatycznej.

Nadzór nad weryfikacją dostępności i aktualności informacji dotyczących ocenianego kierunku studiów prowadzi Koordynatora ds. Promocji Instytutu Socjologii. Koordynator zajmuje się również promocją kierunku w mediach społecznościowych. Do koordynatora kierować można uwagi dotyczące treści pojawiających się na stronie. Sugestie przyjmuje również opiekun kierunku. Ewaluacja odbywa się w sposób ciągły dzięki bieżącemu kontaktowi osób odpowiedzialnych z pracownikami i studentami.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie zapewnia dostęp do informacji publicznych dla wszystkich grup interesariuszy w sposób przejrzysty wykorzystując osobne podstrony dla każdego Instytutu zawierające dedykowane interesariuszom zakładki. Strona internetowa jest dostosowana do

osób ze specjalnymi potrzebami. Strona internetowa Instytutu Socjologii zawiera szczegółowe informacje na temat kierunku socjologia, w tym program studiów. Strona internetowa, w ramach Biuletynu Informacji Publicznej, zawiera wszystkie wymagane przepisami informacje. Dokonywane jest bieżące monitorowanie zakres przedmiotowego i jakość informacji o studiach, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie istnieje zintegrowany system monitorowania i ewaluacji jakości kształcenia. Zadania z zakresu zapewnienia jakości kształcenia w Instytucie Socjologii podejmuje Rada ds. Jakości Kształcenia dla kierunku, której członków powołuje dyrekcja właściwego Instytutu. Rada sprawuje bieżącą kontrolę nad jakością kształcenia, konsultuje i opiniuje zmiany w planach i programach, może także inicjować podobne zmiany. Nie ma zaś informacji na temat uczelnianego zespołu osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów socjologia (na poziomie ponad instytutowym).

Rada ds. Jakości w instytucie socjologii liczy sześciu członków, wybranych z grona pracowników badawczo-dydaktycznych oraz jednego członka wybranego z grona studentów. W Radzie wyróżniono funkcję przewodniczącego oraz zastępcę i koordynatora ds. jakości. Według informacji zawartych w Raporcie Samooceny oraz podczas spotkania z przedstawicielami Rady ds. jakości kompetencje i sposób działania wszystkich Rad ds. Jakości Kształcenia regulują przepisy wewnętrzne. Uczelnia nie przedstawiła tej dokumentacji zarówno w raporcie samooceny, jak i podczas wizytacji w Uczelni. Spotkania Rady odbywają się głównie zdalnie, za pośrednictwem zespołu utworzonego na platformie MS Teams, ale bez z góry formalnie przyjętego grafiku spotkań w danym roku akademickim.

Uczelnia nie przedstawiła formalnego dokumentu stanowiącego wewnętrzny system doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni/ Instytucie wraz z formalnie przyjętymi i opisanymi procedurami, a także narzędziami służącymi do weryfikacji poszczególnych wskaźników/mierników jakości kształcenia na kierunku. Nie przedstawiono dokumentu stanowiącego politykę zarządzania jakością kształcenia w Uczelni. Pomimo tego Uczelnia dokonuje monitorowania jakości kształcenia na kierunku – w tym monitorowanie między innymi: efektów uczenia się i sposobów ich weryfikacji, systemu punktacji ECTS, treści programowych oraz metod kształcenia. Plany i programy studiów (w tym efekty uczenia się) dla obu stopni oraz modułów specjalności są zatwierdzane corocznie przez Senat UKEN dla każdego

kolejnego cyklu studiów. Wszelkie zmiany planów i programów studiów, dotyczące np. efektów uczenia się, punktacji ECTS, układu zajęć, liczby godzin itp. przechodzą przez kolejne etapy opiniowania i akceptacji. Jednak działania te nie są usystematyzowane ani sformalizowane.

W roku akademickim 2022/2023 dokonano zmian w planach i programach studiów pierwszego i drugiego stopnia. Podstawową zmianą w zakresie oferty programowej było wprowadzenie bardzo szerokiej oferty kursów do wyboru już od 1. roku studiów i ograniczenie liczby godzin kursów obowiązkowych – w ten sposób, przy zachowaniu tzw. core curriculum większość efektów uczenia mogłaby zostać zrealizowana za pośrednictwem kursów do wyboru, dając osobom studiującym większą możliwość indywidualnego kształtowania własnego toku studiów. Nowy plan studiów będzie wprowadzony od roku akademickiego 2024/2025. W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie i studenci) oraz interesariusze zewnętrzni, m.in. uwzględniane jest zapotrzebowanie na konkretne umiejętności, jakie formułują absolwenci, wyrażający swoją opinię na temat odbytych studiów w kontekście swej aktualnej sytuacji zawodowej. Studenci wszelkie zmiany programowe postulują, a także akceptują poprzez swoich przedstawicieli z Samorządu Studentów. Chociaż ocena ta nie ma charakteru systematycznego.

Uczelnia realizuje okresowe hospitacje zajęć będące elementem oceny okresowej pracowników oraz oceny procesu dyplomowania. Ta ostatnia polega na sprawdzeniu przez dwóch samodzielnych pracowników naukowych (z grona pracowników Instytutu) kilku losowo wybranych prac dyplomowych wraz z dokumentacją (recenzje). Pracownicy sprawdzający przedstawiają następnie swoje uwagi i rekomendacje dotyczące procesu dyplomowania Radzie ds. Jakości Kształcenia oraz Dyrekcji Instytutu. Nie przedstawiono dokumentacji potwierdzającej istnienie wyżej wymienionych procedur w sposób formalny i systemowy.

Ważnym elementem zarządzania jakością kształcenia jest systematyczna ocena poziomu zadowolenia studentów z odbywanych zajęć. Na jej potrzeby wykorzystywane są narzędzia ilościowe (ankiety przeznaczone dla studentów) oraz mniej sformalizowane narzędzia jakościowe (rozmowy i konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi – studentami i wykładowcami).

Badania ilościowe wśród studentów pod kątem satysfakcji z zajęć prowadzone były w Uczelni w ostatnich za pośrednictwem ankiet w formie online. Szczegółowe informacje o przebiegu i wynikach badań są przekazywane do Rady ds. Jakości Kształcenia oraz Dyrekcji Instytutu, która może – w porozumieniu z konkretnymi pracownikami – wdrażać działania naprawcze zmierzające do poprawienia jakości kształcenia w ramach ocenianych kursów.

Badania jakościowe, czyli bezpośrednie konsultacje ze studentami prowadzone są przez opiekunów poszczególnych lat studiów. Opiekunowie pozostają w kontakcie z wybranymi przez studentów starostami oraz organizują spotkania (zdalne lub stacjonarne, minimum dwa razy na semestr – na końcu i na początku). W razie potrzeby organizowane są spotkania interwencyjne z udziałem opiekuna roku, wykładowcy i zainteresowanych studentów.

Ocena programu studiów nie jest realizowana systematycznie i wielozakresowo w oparciu o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny. Oceny programu studiów oraz jakości kształcenia dokonywane są nieregularnie, wyrywkowo (niesystemowo), na podstawie wyników analiz ankiet studenckich, informacji zwrotnych od nauczycieli akademickich, monitoringu losów zawodowych absolwentów. W ocenie programu studiów nie uwzględniono wszystkich najważniejszych wskaźników ilościowych postępów i niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się, prac

etapowych, informacji zwrotnych pochodzących od studentów na temat programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się oraz informacji zwrotnych od pracodawców. Nie przedstawiono dokumentacji/protokołów/raportów, w których byłyby zawarte, na przykład rekomendacje i propozycje działań na rzecz poprawy jakości kształcenia na kierunku.

W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie i studenci) oraz interesariusze zewnętrzni, m.in. uwzględniane jest zapotrzebowanie na konkretne umiejętności, jakie formułują absolwenci, wyrażający swoją opinię na temat odbytych studiów w kontekście swej aktualnej sytuacji zawodowej. Zmiany programowe są opiniowane przez przedstawicieli Samorządu Studentów.

Należy zaznaczyć, że jakość kształcenia na kierunku studiów jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, m. in. przez Polską Komisję Akredytacyjną. Poprzednia wizytacja ZO PKA miała miejsce w 2018 r. i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej Uchwałą Nr 10/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie oceny programowej na kierunku socjologia prowadzonym na Wydziale Humanistycznym w Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Brak skutecznych sposobów monitorowania i doskonalenia programu studiów w diagnozowaniu i korygowaniu nieprawidłowości występujących w tym programie. Stosowne sposoby oceny programu studiów nie są w pełni skuteczne. W wyniku przeprowadzonej oceny zdiagnozowane zostały nieprawidłowości w kryteriach 1, 2 i 10 (opisane szczegółowo przy poszczególnych kryteriach), związane z realizacją praktyk i programu studiów na studiach niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia w sposób niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz niezgodnie z wewnętrznymi dokumentami Uczelni.

Wyznaczony został zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, jednak nie przedstawiono w sposób przejrzysty kompetencji i zakresu odpowiedzialności zespołu osób, w tym kompetencji i zakresu odpowiedzialności w procesie ewaluacji i doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku zespołów biorących udział w tym procesie. Uczelnia nie przedstawiła dokumentacji potwierdzającej funkcjonowanie w sposób formalny i faktyczny zasad projektowania, zatwierdzania i modyfikacji programu studiów. Na podstawie przedstawionych dokumentów należy stwierdzić, że w ocenie programów studiów obejmującej: efekty uczenia się, wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, działania te są prowadzone wrywkowo, nieregularnie i niesystemowo. Brakuje kompleksowej ewaluacji programu studiów w zakresie jego doskonalenia. W ocenie programu studiów brakuje m.in.: analizy adekwatności metod kształcenia w odniesieniu do różnych typów zajęć, metod

weryfikacji i oceny efektów uczenia się, oceny praktyk zawodowych, wyników nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, oceny prac etapowych. Brakuje formalnej i kompleksowej oceny opartej na analizach różnorodnych badań, jak również na informacjach uzyskanych od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. W wyniku braku systematycznej oceny programu studiów, nie można wykorzystać jej wniosków do ustawicznego doskonalenia tego programu.

Na ocenianym kierunku studiów jakość kształcenia podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia przez PKA.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

1. Zaleca się opracowanie i przyjęcie skutecznych sposobów monitorowania i doskonalenia programu studiów w diagnozowaniu i korygowaniu nieprawidłowości występujących w programie studiów na kierunku socjologia prowadzonych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. ZO zaleca podjęcie działań naprawczych i stworzenie szczegółowego harmonogramu czynności realizowanych przez komisję jakości, dokonywanych w ramach doskonalenia jakości kształcenia w oparciu o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w którym wyszczególnione zostaną nie tylko poszczególne procedury (czynności w ramach doskonalenia jakości kształcenia) oraz zespoły/osoby odpowiedzialne za ich wykonanie, ale także termin ich wykonania.

2. Zaleca się opracowanie polityki jakości Uczelni/Wydziału/ Instytutu opartej na wewnętrznym systemie doskonalenia jakości kształcenia.

5. Załączniki: